

Akt oversigt:

Fra Forbundet af kirke og kirkegårds ansatte, vedr. Høring 2025-49679 (510620)

- Høring 2025-49679
- Høring 2025- 4679

Fra Forening for kirkegårdskultur, vedr. Høringssvar sagsnr. 2025-4679 til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet (512628)

- Høringssvar sagsnr. 2025-4679 - til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet (Akt nr477939)
- Høringssvar ang lovforslag vedr forenkling mm - fra foreningen for kirkegårdskultur

Fra DOKS, vedr. Høringssvar sags nr. 2025-4679 (512739)

- Høringssvar sags nr. 2025-4679
- høringssvar Sags.nr. 2025-4679

Fra Danske Landskabsarkitekter, vedr. Høringssvar fra Danske Landskabsarkitekter. Sagsnr. 2025 – 4679. (512773)

- Høringssvar fra Danske Landskabsarkitekter. Sagsnr. 2025 – 4679.
- Høringssvar_Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.

Fra TræEnighed, vedr. Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679 (513313)

- By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679
- TræEnighed By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679

Fra Grøn Kirke, vedr. sagsnr. 2025 – 4679 (513433)

- sagsnr. 2025 – 4679
- Grøn Kirkes høringssvar sagsnr. 2025 – 4679

Fra Opland Landskabsarkitekter ApS, vedr. Sagsnr. 2025 – 4679 (513545)

- Sagsnr. 2025 – 4679.
- Høringssvar til Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre under-støttelse af menighedsrådsarbejdet

Fra Landsforeningen af Menighedsråd, vedr. høringssvar 2025 - 4679 (513659)

- Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar 2025 - 4679
- Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar vedr forslag til ny

Fra Danmarks Provsteforening, vedr. høringssvar sagsnr. 2025 – 4679 fra Danmarks Provsteforening (513727)

- Høringssvar vedr. sagsnr. 2025 – 4679 fra Danmarks Provsteforening

Den Danske Præsteforening, vedr. Sagsnummer 2025 - 4679 (513778)

- Sagsnummer 2025 - 4679
- Høringssvar.MR-Lov.august25

Fra Foreningen Vild med Vilje, vedr. Vild med Viljes høringssvar til sagsnr. 2025 – 4679 (513835)

- Hermed Vild med Viljes høringssvar til sagsnr. 2025 – 4679
- VMV Høringssvar om Menighedsrådenes beføjelser_VildMedVilje_PHP_21.08.25

Fra Nationalmuseet, vedr. Høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679 (513841)

- Høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
- 2025-4679.Nationalmuseets høringssvar på lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Fra Foreningen for Personale- og HR-konsulenter i Folkekirken, Vedr.: sagsnr. 2025 – 4679 (513873)

- Vedr. sagsnr. 2025 – 4679
- Høringssvar over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse

Fra FUV, vedr. Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om menighedsråd (513950)

- Til By-, Land- og Kirkeministeriet, Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om menighedsråd (FF F2 173927)
- 2025 Høringssvar fra FUV vedr. forenkling etc

Fra Grundtvigsk Forum, vedr. høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679 (514048)

- Grundtvigsk Forums høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
- Grundtvigsk Forum_Høringssvar sagsnr. 2025-4679

Fra samarbejdende MR i 8 provstier, vedr. høringssvar Sagsnr. 2025-4679 (514088)

- Til By-,Land- og Kirkeministeriet vedr. høringssvar Sagsnr. 2025-4679 (STPR F2 3604491)
- Høringssvar august 2025 (005)

Fra Danmarks Kordegneforening, vedr. Høringssvar, Ministeriets sagsnr. 2025 – 4679 og sagsnr. 2025- 5593 (514525)

- Høringssvar, Ministeriets sagsnr. 2025 – 4679 og sagsnr. 2025- 5593
- høringssvar

Fra 3F, vedr. Høringssvar, sagsnr. 2025-4679 (514354)

- Høringssvar, sagsnr. 2025-4679
- 3F høringssvar til høring om Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi mm

Fra kirkegårdskonsulenterne i alle stifter vedr. Høringssvar i forbindelse med sagsnr. 2025 – 4679 (514363)

- Høringssvar i forbindelse med sagsnr. 2025 – 4679
- Høringssvar om forenkling 20250825

Fra HK, vedr. Sagsnr. 2025 – 4679 (514386)

- Sagsnr. 2025 – 4679
- høringssvar

Fra foreningen "Studerterpræsterne i Danmark vedr. Høringssvar. Sagsnr. 2025-4679 (514435)

- Høringssvar. Sagsnr. 2025-4679
- Høringssvar fra Studerterpræsterne. Vedr. sagsnummer 2025 – 4679

Fra Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst, vedr. svar på høring fra Kirkeministeriet sagsnr. 2025-5593 og 2025-4679 (514487)

- Akademiraadets Udvalg for Kirkekunsts svar på høring fra Kirkeministeriet (sagsnr. 2025-55932025-4679)
- Akademiraadets Udvalg for Kirkekunsts svar på høring fra Kirkeministeriet (jf. sagsnr. 2025-5593 og 2025-4679)

Fra Organistforeningen, vedr. Sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar (514548)

- Sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar
- 2025 0823 Høringssvar OF

Brevdato	09-08-2025
Afsender	John Lykkedal (jl@fakk.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Forbundet af kirke og kirkegårds ansatte, vedr. Høring 2025-49679
Aktnummer	29
Identifikationsnummer	510620
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høring 2025-49679 Høring 2025- 4679
Dokumenter uden PDF- version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: John Lykkedal (jl@fakk.dk)
Titel: Høring 2025-49679
Sendt: 09-08-2025 10:21
Bilag: Høring 2025- 4679.docx;

Hej

Her kommer FAKK s kommentarer til høringen.

Mvh.

John Lykkedal
Forbundsformand

Forbundet af kirke og kirkegårds ansatte.

Denne e-mail indeholder oplysninger, som kun er beregnet for den rette modtager. Hvis du ved en fejl har modtaget denne e-mail, beder vi dig venligst give os besked herom ved at returnere denne e-mail.

Hjulmagervej 8a, 7100 Vejle

Telefon: 75 34 17 77

Mail: kontor@fakk.dk

Vejle den 9. august 2025

Ang. Høring 2025-4679

Akt. 497939

By-, Land og kirkeministeriet har sendt forslag til ændring af menighedsrådet til høring og Forbundet af kirke og kirkegårdsansatte (FAKK) har følgende kommentarer til ændringen af loven.

Det er positivt at der bliver mere tilsyn med menighedsrådenes virke og adfærd i forbindelse med påbud fra arbejdstilsynet fra biskoppens side, og at der kan gribes ind fra stiftet i forbindelse med konflikter mellem rådsmedlemmerne. Det er konflikter der kan påvirke arbejdsmiljøet negativt, da medarbejderne mange gange bliver involveret i disse konflikter af rådets medlemmer.

Det er også positivt at der er mulighed for udelukkelse af et eller flere medlemmer af rådet, hvis de skader arbejdsmiljøet i sognets kirker, det skal dog fra FAKK's side indskræpes at det tilsyn skal være så aktivt, at medarbejderne føler, at der er et reelt tilsyn med rådet.

Der burde også i lovforslaget være en hindring for, at en familie, kan besætte et flertal i rådet, eller sætte sig på alle nøgleposter, det ses flere steder i landet, hvor der ikke er interesse for menighedsrådsarbejdet i sognet. Det kan ved at skære i antallet af medlemmer i rådet blive en endnu større trussel for demokratiet i sognet, ved at en familie kan besætte alle pladser.

Det er positivt at nøglepersoner i menighedsrådet skal gennemføre obligatorisk uddannelse, og at den personaleansvarlige skal på 3 dages kursus for at besætte denne opgave, 3 dage er ikke tilstrækkeligt, men er dog en begyndelse på et behov flere kirkelige organisationer har efterlyst i mange år, der burde indføres mindst 1 uges obligatorisk uddannelse inden for det første år, for den personaleansvarlige som har en daglig leder som assistent, mens den personaleansvarlige som selv har den daglige ledelse, burde have mindst 14 dages obligatorisk ledelseskursus inden for det første valgår.

Forbundet af kirke og kirkegårdsansatte har ikke yderlige kommentarer til høringen.

Med Venlig Hilsen

John Lykkedal

Forbundsformand FAKK

Hjulmagervej 8a, 7100 Vejle

Telefon: 75 34 17 77

Mail: kontor@fakk.dk

Med venlig hilsen
John Lykkedal

Forbundsformand FAKK

Forbundet af kirke og kirkegårdsansatte

Brevdato	19-08-2025
Afsender	Elof Westergaard (Biskop, Ribe Stift)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Forening for kirkegårds kultur, vedr. Høringssvar sagsnr. 2025-4679 til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet
Aktnummer	93
Identifikationsnummer	512628
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar sagsnr. 2025-4679 - til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet (Akt nr477939) Hørings svar ang lovforslag vedr forenkling mm - fra foreningen for kirkegårds kultur
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Mette Fauerskov (mf@mflandskab.dk), Lea Christensen (leder@thistedkirkegaard.dk)
Fra: Elof Westergaard (EVE@KM.DK)
Titel: Høringssvar sagsnr. 2025-4679 - til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet (Akt nr:477939)
Sendt: 19-08-2025 08:38
Bilag: Høringssvar ang lovforslag vedr forenkling mm - fra foreningen for kirkegårdskultur.pdf;

[Høringssvar ang lovforslag vedr forenkling mm - fra foreningen for kirkegårdskultur.pdf](#)

Høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
Fra Foreningen for kirkegårdskultur

Med venlig hilsen
Formand for Foreningen for Kirkegårdskultur
Elof Westergaard
Biskop over Ribe Stift

d. 19.08.2025

Høringssvar til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet (Akt nr:477939)

Foreningen for Kirkegårdskultur har til formål både at værne om de danske kirkegårde og den kulturarv, de repræsenterer og at inspirere og udvikle dansk kirkegårdskultur, så kirkegårdene fortsat kan være attraktive og værdige begravelsespladser. Det er i praksis den samme opgave, landets menighedsråd udfører i dagligdagen.

Overalt i landet møder vi et stort lokalt engagement i forhold til kirkegårdene. Derfor er det afgørende, at de, der leder og bestyrer dem, har adgang til kvalificeret viden og rådgivning.

Den nuværende lovgivning og organisering – med rødder tilbage til 1922, hvor menighedsrådene fik ansvaret for bygninger og kirkegårde – har vist sig både robust og velfungerende. I samspillet mellem menighedsråd, provsti, stiftsøvrighed og fagkonsulenter forener ordningen lokalt ejerskab og stedbunden viden med høj faglighed og specialiseret kirkegårdskompetence. Dette samspil, der involverer såvel rådgivning som myndighedsarbejdet med godkendelseskrav, er årsagen til, at danske kirkegårde fortsat fremstår som levende kulturmiljøer med dybe rødder i tradition og lokal identitet og i balance med den nødvendige tilpasning og fornyelse.

Det fremlagte lovforslag risikerer at bryde denne sammenhæng. Når de lokale kompetencer og det faglige beredskab ikke længere understøtter hinanden, svækkes både ansvarsfølelse og kvalitet. Konsekvensen kan blive en fragmentering – eller ligefrem opløsning – af dansk kirkegårdskultur, hvor menighedsråd og lokale gravere overlades til sig selv med et meget stort ansvar og en meget stor arbejdsbyrde.

Det er urealistisk at forvente, at menighedsråd alene kan varetage de tværgående faglige ekspertiser, som området kræver. Bemærkninger til forslaget (s. 173) om, at *"menighedsrådet skal sikre, at der ikke sker forringelser af de kulturværdier, der er knyttet til kirkebygningen og kirkegårde"* forudsætter netop en lettilgængelig, kvalificeret rådgivning. Den leverer den nuværende ordning – men den svækkes markant, hvis forslaget gennemføres i sin nuværende form.

At "stille menighedsrådet frit" svækker det faglige sikkerhedsnet, der i dag sikrer en langtidsholdbar og balanceret udvikling af kirkegårdene. En obligatorisk men uforpligtende rådgivning fra kirkegårdskonsulenter er utilstrækkelig, hvis den ikke er koblet til en bindende

Foreningen for Kirkegårdskultur

c/o Lea Christensen, Møllevej 69, DK-7700 Thisted

Tlf. +45 23719722 - www.kirkegaardskultur.dk - post@kirkegaardskultur.dk

godkendelses- og myndighedsproces hos stiftsøvrigheden. Det er denne proces, der sikrer, at hensyn til både kulturarv, biodiversitet, funktion, værdighed, religiøsitet, teologi og økonomi vejes op mod hinanden – til gavn for både nutid og fremtid.

Vi finder det kritisabelt, at man fjerner myndighedsgodkendelsen på kirkegårdene, da de er del af et samlet kulturmiljø og må ses i sammenhæng med kirkebygningerne og det omgivende landskab.

Vi opfordrer derfor til, at lovforslaget ændres, så det bevarer og styrker det eksisterende samspil mellem lokal forankring og faglig ekspertise – og ikke svækker det.

Forslaget om at screene alle landets kirkegårde og her udpege 10-20 kirkegårde er med al sandsynlighed inspireret af den udgivelse, som vi udgav i Foreningen for KirkegårdsKultur i 2022: "Bevaringsværdige gravstedsstrukturer – umistelig kulturarv på kirkegården". Denne udgivelse, skrevet af kirkegårds konsulent Mette Fauerskov, pegede på umistelig kulturarv på kirkegården, men kan ikke bruges som baggrund for at stille landets øvrige kirkegårde fri. I bogen peger vi på en række bevaringsværdige gravstedsstrukturer, men det er blot en enkelt af mange kulturværdier, der kan findes på kirkegårdene. Der er f. eks mere end tusinde middelalderlige kirkegårde, som alle er bevaringsværdige. Forslaget vil efter vores opfattelse betyde, at menighedsrådene vil få en betydelig opgave med at varetage den antikvariske sagsbehandling m.m.

Helt grundlæggende finder vi det forkert at foretage en kategorisering af kirkegårdene. Først og fremmest fordi man ikke må tilsidesætte den betydning, alle kirkegårde har for deres brugere og besøgende. Med en udvælgelse af et lille antal "umistelige" kirkegårde frygter vi, at det vil fjerne forståelsen for, at alle kirkegårde er levende kulturarv.

Vi anbefaler, at den nuværende lovtekst fastholdes. I stedet ønsker vi, at hele den nuværende ordning bliver styrket og udviklet.

Med venlig hilsen

Foreningen for KirkegårdsKultur

Biskop Elob Westergaard og landskabsarkitekt Mette Fauerskov

Stenhuggermester Filip Møller og landskabsarkitekt Anne Vium Skaarup

Kirkegårdsvejleder Stine Helweg og historiker og forfatter Klaus Bertelsen

Museumsinspektør Claus Rohden Melin og kirkegårdsleder Dennis Georg Næser

Menighedsrådsmedlem Hans-Henrik Nielsen og kirkegårdsleder Lea Christensen

Foreningen for KirkegårdsKultur

c/o Lea Christensen, Møllevej 69, DK-7700 Thisted

Tlf. +45 23719722 - www.kirkegaardskultur.dk - post@kirkegaardskultur.dk

Brevdato	19-08-2025
Afsender	Bjørn Arberg (bba@doks.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra DOKS, vedr. Høringssvar sags nr. 2025-4679
Aktnummer	102
Identifikationsnummer	512739
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar sags nr. 2025-4679 høringssvar Sags.nr. 2025-4679
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Karin Schmidt Andersen (ksa@doks.dk)
Fra: Bjørn Arberg (bba@doks.dk)
Titel: Høringssvar sags nr. 2025-4679
Sendt: 19-08-2025 12:23
Bilag: høringssvar Sags.nr. 2025-4679.pdf;

Hermed fremsendes høringssvar vedr. lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Med venlig hilsen

Bjørn Arberg
Sekretariatsleder
bba@doks.dk

DOKS
Dansk **Organist** og **Kantor** Samfund
Store Kannikestræde 8, st.
1169 København K
tel - 3379 1685
mob- 2147 0430

Kirkeministeriet
KM@KM.DK
Sags.nr.:2025-4679

København d. 19. august 2025

Høringssvar vedr. udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, sagsnr.: 2025-4679.

Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) takker for det fremsendte lovforslag og for muligheden for at afgive bemærkninger. Foreningens bestyrelse har behandlet lovforslaget og ønsker på den baggrund at komme med følgende bemærkninger:

Overordnede betragtninger:

Vi finder det uhyre positivt, at det i bemærkningerne til lovforslaget slås fast, at folkekirken virker ved et forpligtende samarbejde mellem menighedsråd, ansatte kirkefunktionærer og præster. Denne helhedsforståelse af folkekirkens organisation har ikke tidligere været udtrykt med den fornødne tydelighed. Vi havde gerne set, at denne forståelse også var at finde i § 1 i lovforslaget, jf. vores bemærkning længere nede til *Pkt. 1, § 1 stk. 3*.

Vi finder det positivt, at lovforslaget har som udgangspunkt, at der er behov for bedre og mere professionel ledelse i folkekirken. Denne anerkendelse af, at der er ledelsesmæssige udfordringer og begrænsninger i den måde folkekirken er opbygget på, er helt nødvendig for at kunne løse folkekirkens arbejdsmiljøudfordringer. Det gælder udfordringer som følge af den tostrengede ledelsesstruktur, som stiller krav til dialog og samarbejde på tværs af de to ledelsesstrenger, og det gælder især de problemstillinger, der følger af, at menighedsrådene har ansvar som arbejdsgivere i en stadig mere kompleks og krævende virkelighed. Menighedsrådsmedlemmer stiller sig som oftest til rådighed af interesse for kirken, men de har ikke nødvendigvis ledelsesmæssige erfaringer. De indtræder som arbejdsgivere i en kompleks organisation med ansvar for betydelige lønbudgetter og stilles over for alle de krav og forventninger, der er til en nutidig ledelse.

Vi finder det positivt, at lovforslaget indeholder bestemmelse om obligatorisk ledelsesuddannelse, men vi må understrege, at man ikke bliver leder på et tredages kursus. Der er behov for en nøjere definition af en folkekirkelig lederuddannelse og af, hvilke krav folkekirken stiller til sine ledere. Vi opfordrer i den forbindelse til, at der nedsættes en arbejdsgruppe med repræsentanter fra arbejdsgivere, lønmodtagere og ministeriet, der kan udfolde lovforslagets bestemmelse om lederuddannelse.

Der er brug for nytænkning på området og behov for, at der arbejdes videre med ledelsesbegrebet i folkekirken. Vi har desværre erfaringer, som viser, at forsøg på at professionalisere ledelse i form af at overlade opgaven til en ansat eller ved at ansætte en daglig leder, har medført alvorlige problemer med arbejdsmiljøet. Der er folkekirkelige arbejdspladser, der lider under en forældet ledelsesfilosofi, der er uegnet til en værdibåren organisation som folkekirken. Menighedsrådene har brug for en bedre forståelse af "den gode ledelsesstil" og tydelige krav om at påtage sig det fulde ansvar.

Vi finder det på grænsen til det absurde, at man i bemærkninger til lovforslaget anfører, at ansættelse af daglige ledere på AC-overenskomsten vil have "undtagelseskarakter". Der efterspørges kompetent og professionel ledelse i folkekirken, og alligevel lægger man sten på vejen i forhold til at ansætte de

faggrupper, der både uddannelsesmæssigt og erfaringsmæssigt er bedst rustede til at påtage sig opgaven. Selvfølgelig findes der dygtige ledere, der ikke kan favnes af AC-overenskomsten, men at betragte ansættelse som daglig leder efter AC-overenskomsten som undtagelse, er kontraproduktivt i forhold til et af formålene med lovforslaget.

Vi finder det beklageligt, at "styregruppen vedrørende forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet" har arbejdet ud fra et kommissorium, hvor den eksisterende organisering af folkekirken blev forudsat uændret. Det har begrænset løsningsperspektiverne, men DOKS mener, at tiden er inde til en grundigere drøftelse af folkekirkens struktur. Ser vi på vores nabolande, som på mange måder har en sammenlignelig folkekirke, kan vi se, at der i Sverige er 600 kirkelige arbejdsgivere, mens der i Norge er 350 kirkelige arbejdsgivere. I Danmark har vi 1200 kirkelige arbejdsgivere. Det burde være legitimt at drøfte, om den nuværende struktur giver grundlag for en bæredygtig lokal ledelse.

Bemærkninger til nogle af lovforslagets konkrete bestemmelser:

Lov om menighedsråd

Pkt. 1, § 1 stk. 3.

Vi finder det væsentligt at det slås fast, at menighedsråd, provst og biskop skal samarbejde om forhold, der har betydning for arbejdspladsen. Vi havde gerne set, at det i § 1 stod tydeligt, at den folkekirkelige arbejdsplads udgøres af et forpligtende samarbejde mellem menighedsråd, præster og kirkefunktionærer.

Pkt. 3, § 2 stk. 1, 1 pkt.

Det er efter vores opfattelse rigtigt, at bestemmelsen ændres, således at kun præster, der har den væsentligste del af deres ansættelse på den konkrete folkekirkelige arbejdsplads, er medlemmer af menighedsrådet.

Pkt. 6, § 2 stk. 4, 2. pkt.

Ændringen af størrelsen på landets menighedsråd er efter vores opfattelse en nødvendig og realistisk tilpasning til folkekirkens aktuelle situation, idet man mange steder kæmper med at opfylde de nugældende regler om menighedsrådets størrelse.

Pkt. 7, §2, stk. 4, 3. pkt.

Bestemmelsen giver en fornuftig fleksibilitet i forhold til Pkt. 6. når menighedsråd kan beslutte at øge antallet af menighedsrådsmedlemmer med én.

Pkt. 16 § 8 a stk. 1.

Vi støtter at begrebet "kontaktperson" udgår, og erstattes af "personaleansvarlig". Hvis man beslutter at ændre ledelsen fra et menighedsrådsmedlem til en ansat, må det efter vores opfattelse anses som en ændring, der forinden beslutning skal drøftes på et medarbejdermøde, jf. aftale om medarbejdermøder i folkekirken. Dette kunne med fordel have været adresseret i bemærkningerne.

Pkt. 16, § 8 a, stk. 2.

Når der skrives "hvis hvervet varetages af en valgt personaleansvarlig" (vores fremhævnings), så kan det føre til en misforståelse om, at det kun er valgte menighedsrådsmedlemmer der kan bestride funktionen som personaleansvarlig. Formuleringen kunne i stedet være:

"Hvis hvervet varetages af et menighedsrådsmedlem, vælges vedkommende blandt alle medlemmer af menighedsrådet".

Pkt. 16 § 8 a stk. 6.

Vi opfatter det som positivt, at det slås fast, at der skal laves en vedtægt for den personaleansvarliges virke. Det er vores opfattelse, at man med fordel kunne tilføje: "vedtægten gøres tilgængelig for kirkens ansatte og uddeles i forbindelse med nyansættelser".

Pkt. 27 Kap. 2 b, § 11 b & c

Vi har en stærk bekymring ved minimumsmodellen. Modellen kan komme til at betyde en magtkoncentration på én eller få personer og en ledelse på den folkekirkelige arbejdsplads der lukker sig om sig selv og unddrager sig demokratisk kontrol. Allerede under den nuværende lovgivning oplever vi, at enkeltpersoner i menighedsråd reelt sætter sig på al indflydelse, og at det øvrige menighedsråd ikke evner eller ønsker at modsætte sig. Med minimumsmodellen indføres der et regelgrundlag, der understøtter en sådan udvikling og øger risikoen for folkekirkelige arbejdspladser, der præges af mistroivsel. Bekymringen hænger i høj grad også sammen med, at der ikke i lovforslaget er lagt op til et stærkere eksternt tilsyn med menighedsrådene, når det kommer til arbejdsmiljø og trivsel, jf. vores bemærkninger til pkt. 32-35 længere nede.

Pkt. 27, § 11 d

Vi har tilsvarende en stærk bekymring for adgangen til at lade frivillige indgå i udvalg uden begrænsning (§ 11. d.) Adgang til reel beslutningskompetence i udvalg, der principielt kan bestå af et flertal af frivillige, har et betydeligt konfliktpotentiale, fordi de frivillige ikke på samme måde står til ansvar for de beslutninger, der træffes. Udvalgene kan have betydelige konsekvenser for de ansattes arbejde og trivsel, da det ofte vil være de ansatte, der skal effektuere udvalgenes beslutninger. Vi foreslår at man sletter "frivillige" i § 11 d., skt. 2, subsidiært at der indskrives en begrænsning, således at det bliver tydeligt, at besluttende udvalg altid skal være forankret hos medlemmer af menighedsrådet.

Pkt. 27, § 11 f

Som nævnt indledningsvist opfatter vi det som positivt, at der indføres obligatorisk uddannelse for personaleansvarlige, men et kortvarigt kursus vil kun i beskedent omfang forøge de ledelsesmæssige kompetencer.

Pkt. 32 - pkt. 35, § 15

Vi ser det som uhyre positivt, at der indføres en mulighed for at fratage et menighedsrådsmedlem enkeltmandsposter, samt at menighedsrådet kan beslutte, at et rådsmedlem skal udtræde af menighedsrådet, når vedkommende systematisk belaster arbejdsmiljøet på den folkekirkelige arbejdsplads.

Vi oplever dog, at den politiske aftale svækker styregruppens forslag, fordi man gør det vanskeligere og mere omstændeligt at sanktionere i sådanne tilfælde. Fokus er mere på rettighederne for det valgte menighedsrådsmedlem end på sikkerheden og arbejdsmiljøet for ofrene for den destruktive adfærd fra det valgte menighedsrådsmedlem.

Vi savner, at der i lovforslaget indskrives et stærkere eksternt tilsyn på arbejdsmiljøområdet, gerne forankret hos biskoppen. Den nugældende lovgivning, kap. 9, anfører bestemmelser om tilsynet med menighedsrådets økonomiske dispositioner inkl. sanktionsmuligheder, ligesom der er et stærkt tilsyn med menighedsrådets forvaltning af kirkebygninger m.m.

Det er vores opfattelse, at der på samme måde burde være et tilsyn med arbejdsmiljøet med mulighed for at sætte menighedsrådsbeslutninger ud af kraft og i de mest ekstreme tilfælde at hjemsende personalet, indtil forholdene på arbejdspladsen ikke længere udgør en risiko for personalets ve og vel. Det er ikke noget vi ville forvente anvendt hyppigt, men det vil sikre, at et menighedsråd for en belastet arbejdsplads nødvendigvis må gå i dialog med biskoppen for at finde løsninger.

På samme måde er der efter vores opfattelse behov for, at der føres et systematisk tilsyn med menighedsrådenes varetagelse af deres forvaltningsmæssige forpligtelser, herunder kontrol med, at der foreligger en gyldig forretningsorden, at der udsendes de fornødne dagsordener, at der findes beslutningsreferater m.m.

Vælger man at indføre adgang til minimumsmodellen, skærpes behovet for et systematisk tilsyn, så man sikrer, at der findes retvisende og tilstrækkelige kommissorium for besluttende udvalg og at der foretages den fornødne afrapportering fra udvalgene til menighedsrådet.

Pkt. 41 § 24

Hvis menighedsrådet overvejer at afholde online møder, så må det forudsættes, at man stiller det fornødne udstyr til rådighed for medarbejderrepræsentanten. Dette kunne med fordel fremgå af bemærkningerne.

Pkt. 50 § 39

Vi hilser det velkomment, at det slås fast, at menighedsrådene har en orienteringspligt overfor provst og biskop, hvis man modtager et påbud fra arbejdstilsynet.

Lov om ansættelse i stillinger i folkekirken

Pkt. 1 § 8

Det er positivt, at det slås fast, at der ved nedsættelse af ansættelsesudvalg for præstestillinger i pastorater med tre eller flere menighedsråd skal være en medarbejderrepræsentant fra alle berørte arbejdspladser.

P.f.v.

Bjørn Arberg
Sekretariatsleder

Brevdato	19-08-2025
Afsender	Rikke Lund Paulsen (rikke.paulsen@landskabsarkitekter.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Danske Landskabsarkitekter, vedr. Høringssvar fra Danske Landskabsarkitekter. Sagsnr. 2025 – 4679.
Aktnummer	104
Identifikationsnummer	512773
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar fra Danske Landskabsarkitekter. Sagsnr. 2025 – 4679. Høringssvar_Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Lillian Thomsen (lillian.thomsen@landskabsarkitekter.dk)
Fra: Rikke Lund Paulsen (rikke.paulsen@landskabsarkitekter.dk)
Titel: Høringssvar fra Danske Landskabsarkitekter. Sagsnr. 2025 – 4679.
Sendt: 19-08-2025 13:33
Bilag: Høringssvar_Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet..pdf;

Du får ikke ofte mails fra rikke.paulsen@landskabsarkitekter.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Kære By-, Land- og Kirkeministeriet,

På vegne af Danske Landskabsarkitekter, sender jeg her vores høringssvar til: Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet s. 19, afsnit 2.2.

Må jeg bede jer bekræfte, at I har modtaget det?

God dag.

Med venlig hilsen

Rikke Lund Paulsen
Koordinator

D A N S K E
LANDSKABSARKITEKTER

Peter Bangs Vej 30
DK-2000 Frederiksberg
Tlf. +45 39131058
W www.landskabsarkitekter.dk

Følg os på:

D A N S K E LANDSKABSARKITEKTER

By-, Land- og Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Frederiksberg d. 19. august 2025

Høringssvar til: Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet s. 19, afsnit 2.2.

"Ansaret og opgaven med kirkegårde fastholdes hos menighedsrådene, men alle krav om godkendelse ved provstiudvalg og stiftsøvrighed af ændringer m.v. afskaffes. Der foretages en kategorisering af kirkegårdene, så uomstørlige kirkegårde fortsat vil være omfattet af krav om godkendelse af ændringer m.v. ved stiftsøvrigheden."

På vegne af Danske Landskabsarkitekter (DL)

Danske Landskabsarkitekter (DL) udtrykker bekymring over den foreslåede forenkling af procedurerne omkring ændringer på kirkegårdene. Kirkegårdene udgør en væsentlig del af vores kulturarv og er blandt de have- og kulturområder, der har bestået i længst tid. Allerede i dag ses ændringer på kirkegårdene, hvor kulturhistoriske spor går tabt, ofte som følge af tidligere misforvaltning eller manglende lokal anerkendelse af deres værdi. Disse spor har fortsat en betydning, både i nutiden og fremtiden.

DL frygter, at den foreslåede forenkling vil føre til, at den daglige drift og økonomi får et alt for stort fokus. Der kan blive tilfælde, hvor gravere og menighedsråd fjerner træer, som ofte er flere hundrede år gamle, simpelthen fordi de medfører praktiske problemer, som fx faldende blade. Ligeledes kan den historiske kirkegårdsstruktur gå tabt, da nye tiltag vil blive baseret på de maskiner, der i dag benyttes til kirkegårdsdrift. Dette kunne sammenlignes med at rive bygninger i en middelalderby ned for at skabe plads til moderne transportmidler.

Det er her, at landskabsarkitekter og kirkegårds konsulenter kan bidrage. Ved at vurdere og formidle de kulturelle lag og strukturer på kirkegårdene kan vi sikre, at værdifulde elementer ikke går tabt. Desuden modvirkes modetrends, som kan føre til unødvendige udgifter eller ændringer, der ikke passer ind i kirkegårdens samlede helhed. En kirkegård bør fremstå som et sammenhængende rum for refleksion og sorgbearbejdelse, der både tjener de lokale og de besøgende.

Danske Landskabsarkitekter

Peter Bangs Vej 30 - 2000 Frederiksberg - Tlf: 3332 2354
www.landskabsarkitekter.dk - dl@landskabsarkitekter.dk

D A N S K E LANDSKABSARKITEKTER

Menighedsrådene bærer allerede et stort ansvar. Dette ansvar bør ikke udvides yderligere til beslutningstagning, som måske ikke kan håndteres af personer uden de nødvendige kompetencer. Forvaltningen af vores kulturarv bør ikke overlades til de personer, der tilfældigvis er i menighedsrådet i en kort periode, hvis ikke de har de fornødne faglige kvalifikationer. Fire år kan være tilstrækkeligt til at forårsage uoprettelige skader på en kirkegård, som i mange tilfælde har eksisteret i flere hundrede år.

Med venlig hilsen

Danske Landskabsarkitekter

Martin Hedegaard Andersen, forperson og Landskabsarkitekt MDL
Catrine Hancke, bestyrelsesmedlem og Landskabsarkitekt MDL
Fanny Møller, bestyrelsesmedlem og Landskabsarkitekt MDL
Stephan Gustin, bestyrelsesmedlem og Landskabsarkitekt MDL
Matthew Poot, bestyrelsesmedlem og Landskabsarkitekt MDL
Marina Rets, bestyrelsesmedlem og Landskabsarkitekt MDL
Emilie Kjeldsen Kjær, bestyrelsesmedlem og Landskabsarkitekt MDL
Kira Reiter, bestyrelsens suppleant og Landskabsarkitekt MDL
Mette Bruun Yde, bestyrelsens suppleant og Landskabsarkitekt MDL
Victor Grau Hansen, studenterrepræsentant og stud.hort.arch.MDL

Danske Landskabsarkitekter

Peter Bangs Vej 30 - 2000 Frederiksberg - Tlf: 3332 2354
www.landskabsarkitekter.dk - dl@landskabsarkitekter.dk

Brevdato	20-08-2025
Afsender	Fanny Moeller (fanny@3enighed.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra TræEnighed, vedr. Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	176
Identifikationsnummer	513313
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679 TræEnighed By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Moses Løvstad (moses@3enighed.dk)
Fra: Fanny Moeller (fanny@3enighed.dk)
Titel: By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679
Sendt: 20-08-2025 17:00
Bilag: TræEnighed By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679.pdf;

Du får ikke ofte mails fra fanny@3enighed.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Hermed TræEnigheds høringssvar til sagsnr. 2025 – 4679

Mfh
Fanny Møller
Cand. hort.arch - MDL
Direktør

fanny@3enighed.dk
+4526701005

<https://traeenighed.dk/>

TræEnighed

By-, Land- og Kirkeministeriet Høringssvar sagsnr. 2025 – 4679

Broby 20.08.2025

Høringssvar til: Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet s. 19 "Ansaret og opgaven med kirkegårde fastholdes hos menighedsrådene, men alle krav om godkendelse ved provstiudvalg og stiftsøvrighed af ændringer m.v. afskaffes. Der foretages en kategorisering af kirkegårdene, så umistelige kirkegårde fortsat vil være omfattet af krav om godkendelse af ændringer m.v. ved stiftsøvrigheden."

På vegne af TræEnighed, træfaglige rådgivere og landskabsarkitekter:
TræEnighed mener ikke, at løsningen er at give menighedsrådene fuld råderet over kirkegårdene.

De danske kirkegårde er under forandring. Allerede i dag træffes mange beslutninger på et tyndt fagligt grundlag omkring design, beplantning og langsigtet forvaltning. Større ændringer skal vendes i provstiet eller stiftet. Ingen af disse instanser har dog typisk den nødvendige specialistkompetence til fx at vurdere træers risiko, bevare historiske sigtelinjer eller sikre værdifulde allétrækninger.

Beslutninger bør baseres på faglige undersøgelser, ikke på økonomi, bekvemmelighed eller kortsigtede hensyn som blade, grenfald eller maskiners fremkommelighed. Alléer, randtræer og beplantning kan være ældre end kirkens indretning, men behandles ofte uden den nødvendige omtanke. Det er problematisk både for kulturarven og biodiversiteten.

Kulturhistorisk har kirkegårdene ændret sig gennem tiden. "Moderne" hække og perlegrus dækker over tidligere strukturer, som kun sjældent er bevaret. Forslaget om at frede eller udpege enkelte kirkegårde er positivt, men langt de fleste kirkegårde rummer værdifulde træer, der bør beskyttes. Menighedsråd med mange ansvarsområder kan ikke forventes at have overblik over de historiske, landskabelige og biologiske sammenhænge, der binder kirkegården sammen – både fysisk og historisk.

TræEnighed

Kirkegårde er, ud over slotshaver, nogle af de længst kontinuerlige kulturlandskaber i Danmark. Mange af træerne er århundreder gamle og rummer en biodiversitet, der ikke findes andre steder i det åbne landbrugslandskab. Gamle egetræer kan fx indeholde op imod 1.500 arter, hvoraf en tredjedel kan være rødlistede.

Hvert enkelt træ er derfor uvurderligt.

Træernes bevarelse har mange dimensioner, blandt andet stemning og oplevelse på kirkegården, vindbeskyttelse, kulturhistoriske spor, biodiversitet og bevarelse af artsrige økosystemer.

Desværre fældes stadig mange træer uden fagligt grundlag. 400 års kulturhistorie kan forsvinde på få timer med en motorsav, og det tager 400 år for nye træer at opnå tilsvarende størrelse og biodiversitet. *Vi har ikke tid til at vente.*

Hvis systemet ændres, bør formålet være at styrke beskyttelsen af træerne. Træforvaltningen bør være restriktiv og fagligt funderet fra ministeriets side.

Hvis der er spørgsmål , står vi naturligvis til rådighed.

På vegne af TræEnighedsteamet.
Moses Løvstad Faglig chef

Brevdato	21-08-2025
Afsender	Sofie Larsen Kure (slk@danskekirkeksraad.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Grøn Kirke, vedr. sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	175
Identifikationsnummer	513433
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	sagsnr. 2025 – 4679 Grøn Kirkes høringssvar sagsnr. 2025 – 4679
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Sofie Larsen Kure (slk@danskekirke.dk)
Titel: sagsnr. 2025 – 4679
Sendt: 21-08-2025 10:35
Bilag: Grøn Kirkes høringssvar sagsnr. 2025 – 4679.pdf;

Til rette vedkommende.

Hermed indgives høringssvar angående sagsnr. 2025 – 4679

På vegne af Grøn Kirke under Danske Kirkers Råd

Venlig Hilsen
Sofie Larsen Kure
Projektkoordinator for Grøn Kirke
Danske Kirkers Råd

Den 19. august 2025

Høringssvar til "Forslag til Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd (Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet)"

Indsendt af Grøn Kirkes Arbejdsgruppe

Vores høringssvar gælder bemærkninger til lovforslaget afsnit 2.2.2. (side 33 – 36 og side 157 – 158), der vedrører kirkens jorder.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at opgaven, ansvaret og finansieringen af vedligeholdelse og drift af kirkens jorder som udgangspunkt ønskes varetaget af provstiudvalget (side 35). Dette kan vi imidlertid ikke anbefale.

Vi ønsker derimod, at ansvaret for kirkens jorder som udgangspunkt forbliver hos menighedsrådene, medmindre et menighedsråd selv ønsker sig fritaget for forvaltningen og derfor ønsker jorden henlagt under provstiudvalgenes forvaltning.

Vi vil minde om, at partiet Alternativet den 28. januar 2020 fremsatte et lovforslag i Folketinget med krav om økologisk drift og urørt skov på folkekirkens arealer. Man ønskede i den forbindelse, at regeringen ville gribe ind overfor menighedsrådene.

Alternativets lovforslag blev nedstemt i Folketinget i respekt for menighedsrådenes selvbestemmelse over deres jorder. I stedet for at tage ansvaret for kirkejorden fra menighedsrådene, besluttede Folketinget at afsætte penge til Folkekirkens Grønne Omstilling, der begyndte sit arbejde den 1. januar 2022, og hvis fornemste opgave det er at oplyse og inspirere menighedsrådene til den grønne omstilling, herunder en grønnere forvaltning af kirkernes jorder.

Grøn Kirke har ligeledes - gennem de sidste 17 år - arbejdet med at motivere og inspirere de danske kirker og menighedsråd til en grøn omstilling. I vores arbejde i Grøn Kirke har vi erfaring for, at menighedsrådene mange steder tillægger forvaltningen af kirkejord stor værdi, og man er stolte af at kunne forvalte kirkejord til gavn for klimaet, miljøet og lokalsamfundet.

Derfor er Grøn Kirke fortalende for, at menighedsrådene som udgangspunkt beholder ansvaret for deres jord, og at de gives endnu bedre betingelser for at forvalte deres kirkejord ansvarligt.

Dette indebærer efter vores opfattelse bl.a., at den faglige rådgivning af menighedsrådene i forhold til kirkernes jorder bør øges. Derfor er vi også kritiske over for bemærkningerne til lovforslaget side 157 – 158, hvor der står følgende: "I forhold til forvaltningen af præsteembedernes landbrugsejendomme vurderes der umiddelbart ikke at være behov for øgede ressourcer til brug for den nødvendige sagkyndige bistand, som fremover skal ydes til provstiudvalget. Det skyldes, at det meste jord allerede i dag er bortforpagtet, at

provstiudvalget umiddelbart forventes at kunne overtage forpagtningsaftalerne, og at provstiudvalget vil kunne få samme sagkyndige bistand af præstegårdskonsulenterne for landbrug, som menighedsrådene hidtil har fået.”

Vores erfaring er, at der er mangel på konsulenter, der kan yde menighedsrådene en kvalificeret rådgivning i forhold til en grøn omlægning af kirkernes jorder. En øget satsning på kvalificeret rådgivning vil efter vores opfattelse kunne gøre det lettere for menighedsrådene at vælge mere klima- og miljøvenlige måder at forvalte kirkejorden på end bortforpagtning til traditionel landbrugsdrift.

Vi er bevidste om, at baggrunden for lovforslaget er et ønske om at lette menighedsrådene i deres arbejde. Derfor giver det mening, at et menighedsråd skal kunne bede sit provstiudvalg om – i kortere eller længere tid – at overtage ansvaret for dets kirkejord.

Men der bør også værnes om det lokale demokrati og om den glæde og den stolthed, et menighedsråd kan opleve ved, at man har ansvaret for sin kirkejord, herunder muligheden for at kunne omlægge jorden til gavn for klimaet, miljøet og lokalsamfundet.

I Lovforslaget er der en forventning om, at overdragelse af ansvaret for kirkens jorder til provstiudvalgene vil ”bidrage positivt til folkekirkens grønne omstilling” (side 36). Vi frygter derimod, at en overdragelse af ansvaret for kirkens jorder vil svække folkekirkens grønne omstilling.

Vi bygger denne antagelse på de erfaringer vi gennem 17 år har høstet i arbejdet i Grøn Kirke, og hvor netop menighedsrådenes ansvarsfølelse overfor det lokale, herunder den lokale natur-, miljø- og klimaindsats, har været en vigtig drivkraft for de snart 400 grønne kirker landet over. Provstiudvalgene vil typisk ikke have det samme lokale engagement, men vil i højere grad have fokus på økonomien i ligningsområdet, og derfor kan incitamentet for en anden form for anvendelse af kirkejorden end til konventionel landbrugsdrift, som ofte vil være det umiddelbart mest rentable, være begrænset.

Hvis lovforslaget gennemføres, risikerer man at bremse de lokale indsatser for en grøn omstilling. Samtidig risikerer man, at provstiudvalgene enten ikke er motiverede for at levere en indsats for en grøn omlægning af kirkens jorder eller også at man ikke magter det, eftersom en eventuel kommende forvaltning af præstegårdene forventes at blive en ny stor arbejdsopgave.

Med venlig hilsen

På vegne af Grøn Kirkes Arbejdsgruppe

Keld Balmer Hansen

Formand

Brevdato	21-08-2025
Afsender	Naomi Gelman (nag@opland.eu)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Opland Landskabsarkitekter ApS, vedr. Sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	188
Identifikationsnummer	513545
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Sagsnr. 2025 – 4679. Høringssvar til Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre under-støttelse af menighedsrådsarbejdet
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Karin Nygaard Corfitzen (knc@opland.eu), Lise Meyer-Holdt (lmh@opland.eu), Peter Juhl (pj@opland.eu)
Fra: Naomi Gelman (nag@opland.eu)
Titel: Sagsnr. 2025 – 4679.
Sendt: 21-08-2025 13:15
Bilag: Høringssvar til Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre under-støttelse af menighedsrådsarbejdet.pdf;

Du får ikke ofte mails fra nag@opland.eu. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Til rette vedkommende

Hermed høringssvar til: Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.

Med venlig hilsen

Naomi Gelman

Cand.mag.
Tegnestuekoordinator

OPLAND

Opland Landskabsarkitekter ApS
Tranevej 16, 2. sal
2400 København NV
+45 66446429
nag@opland.eu
www.opland.eu

København d.20. august 2025

By-, Land- og Kirkeministeriet Frederiksberg
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høringssvar til Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet s. 19, afsnit 2.2.

På vegne af Opland Landskabsarkitekter

Vi er en landskabsarkitektvirksomhed med mangeårig erfaring i arbejdet med de danske kirkegårde, og vi har med bekymring læst forslaget i regeringens lovudkast om at afskaffe kravet om godkendelse ved ændringer på kirkegårde – med undtagelse af enkelte kategoriserede ”umistelige” anlæg.

Vi forstår til fulde ønsket om at lette menighedsrådenes arbejde og reducere bureaukratiske byrder. Men vi mener, at forslaget vil få alvorlige og langsigtede konsekvenser for både kirkegårdenes kulturhistoriske arv og det samlede danske landskab. Vi opfordrer derfor kraftigt til, at dette centrale element i lovforslaget genovervejes.

Kirkegårdene er levende kulturarv og kræver faglig forvaltning

Kirkegårdene udgør nogle af de mest langvarige og betydningsfulde kulturhistoriske steder i Danmark. Her mødes historie, tro, natur og menneskeliv. Kirkegårdene fungerer både som begravelsesplads og åndeligt landskab – som rum for sorgbearbejdelse, for refleksion og for lokal identitet.

Men kirkegårde er ikke statiske. De er i forandring – og det er uundgåeligt. Der skal tilpasses nye behov, bæredygtige driftsformer og klimamæssige udfordringer. Men netop derfor er det afgørende, at forandringen sker med både dyb, faglig viden og respekt.

Vi ser desværre allerede i dag eksempler på, at væsentlige historiske strukturer og beplantninger er gået tabt – ikke af ond vilje, men som følge af utilstrækkelig faglighed eller praktiske hensyn, der har overskygget det langsigtede helhedssyn. Et helhedssyn som vi som fagfolk har et indgående indblik i.

Et stærkt tværfagligt samspil er forudsætningen for kvalitet

Den eksisterende godkendelsesordning sikrer, at ændringer på kirkegårde bliver kvalificeret gennem dialog og samarbejde mellem menighedsråd og fagfolk – fx kirkegårds konsulenter, bygningskyndige, landskabsarkitekter og kulturarvsinstitutioner. Det er netop dette samspil, som gør dansk kirkegårdskultur til noget særligt.

Forslaget i lovudkastet svækker dette samspil ved at flytte hele beslutningskompetencen til menighedsrådene – uden krav om faglig vurdering eller forpligtende høring. Dette efterlader store kulturarvsværdier i hænderne på velmenende, men ofte uforberedte aktører uden den nødvendige landskabsarkitektoniske eller kulturhistoriske indsigt.

Kategorisering skaber falsk tryghed

Det foreslås, at kun ”umistelige” kirkegårde skal være omfattet af godkendelseskrav fremover. Men hvem definerer, hvad der er umisteligt? Og på baggrund af hvilke kriterier?

Mange kirkegårde, som ikke nødvendigvis har national opmærksomhed, har uvurderlig lokal betydning. Her er kulturarven ofte subtil – ikke nødvendigvis dokumenteret eller udpeget, men stadig dybt forankret i det

landskabelige udtryk, gravminderne, beplantningen og den måde, stedet bruges på. At disse områder potentielt overlades til uregulerede ændringer, er dybt problematisk.

Faglighed er ikke bureaukrati – det er beskyttelse af vores kulturarv

Det er ikke en hindring for udvikling, at fagfolk høres. Det er en forudsætning for, at udviklingen sker med omtanke. De nuværende procedurer for godkendelse sikrer, at løsningerne ikke blot er praktiske, men også arkitektonisk, historisk og klimamæssigt bæredygtige.

Uden disse værn risikerer vi, at kirkegårdene bliver præget af kortsigtede løsninger, der ikke harmonerer med stedets identitet. Det kan være fjernelse af hundredårige træer, opbrydning af historiske strukturer eller etablering af anlæg, som savner både stedbundne kvaliteter og langsigtet relevans.

Et skridt væk fra fællesskabets ansvar

Kirkegårde er fælles kulturarv. De er ikke blot funktionelle arealer, men en del af vores historiske bevidsthed. De vidner om tidligere generationers tankesæt, sorg, æstetik og livssyn.

At overlade forvaltningen af denne kulturarv til skiftende menighedsråd uden nogen form for fagligt værn, er ikke en styrkelse af det lokale. Det er en frasigelse af det fælles ansvar.

Opland opfordrer til følgende:

1. Bevar den eksisterende godkendelsesordning, hvor ændringer på kirkegårde behandles med inddragelse af fagpersoner og kirkelige myndigheder. Udbyg i stedet ordningen, så samarbejdet mellem menighedsråd og fagfolk styrkes, fx gennem bedre vejledning, rådgivning og støtte.
2. Drop tanken om en snæver udpegning af 'umistelige' kirkegårde. Alle kirkegårde har potentielt bevaringsværdige kvaliteter, og det bør afspejles i lovgivningen.
3. Giv menighedsrådene støtte frem for direkte ansvar. Menighedsrådene bærer i forvejen et stort ansvar – de bør ikke efterlades uden den nødvendige faglige medspiller.

Kirkegårdene er ikke bare fysiske steder for de døde. De er levende rum – fyldt med fortællinger, stemninger, spor og skønhed. De repræsenterer en særlig del af vores fælles landskab og identitet. Forvaltningen af disse steder kræver både hjerte og håndelag. Menighedsrådene har hjertet – fagfolkene har håndelaget. Vi mener, at lovgivningen bør sikre, at håndelag og hjerte fortsat arbejder sammen.

På vegne af

Opland landskabsarkitekter

Tranevej 16, 2. sal

2400 Kbh. NV

Tlf. [+45 3393 1506](tel:+4533931506)

Email: opland@opland.eu

www.opland.eu

Brevdato	21-08-2025
Afsender	Signe Bækgaard Hansen (SBH@menighedsraad.dk) Sendt af sbh@menighedsraad.dk
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Landsforeningen af Menighedsråd, vedr. høringssvar 2025 - 4679
Aktnummer	208
Identifikationsnummer	513659
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar 2025 - 4679 Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar vedr forslag til ny menighedsrådslov mv 2025-4679
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Signe Bækgaard Hansen (SBH@menighedsraad.dk)
Titel: Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar 2025 - 4679
Sendt: 21-08-2025 15:53
Bilag: Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar vedr forslag til ny menighedsrådslov mv 2025-4679.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

På vegne af Landsforeningens bestyrelse vedhæftes her høringssvar vedrørende høring over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, sagsnr. 2025 - 4679.

Mange hilsner

Signe Bækgaard Hansen
Chef for Politik og Kommunikation

Damvej 17-19, 8471 Sabro
Tlf. 8732 2133
Mob. 9215 3207

LANDSFORENINGEN
AF MENIGHEDSRÅD

Landsforeningen af Menighedsråd
Damvej 17-19
8471 Sabro

Tlf.: 8732 2133
CVR: 1393 7516
www.menighedsraad.dk
kontor@menighedsraad.dk

By-, Land- og Kirkeministeriet
km@km.dk

Sags nr. 2025-4679

21. august 2025

Landsforeningen af Menighedsråds høringssvar til ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken mv. og lov om valg til menighedsråd. (Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.)

Kære Morten Dahlin

Da du tiltrådte som Kirkeminister for godt 1½ år siden, tog du godt imod vores forslag om at arbejde målrettet for bedre vilkår for fremtidens menighedsråd og en bevarelse af engagementet og nærdemokratiet på lang sigt gennem afbureaukratisering.

I Landsforeningens bestyrelse havde vi i en lang periode forud for dette tiltag bl.a. arbejdet for nye og friere organiseringsmodeller, forslag til styrkelse af samvirket mellem præster og valgte medlemmer samt tiltag til forbedring af arbejdsmiljøet.

Derfor vil vi indledningsvist gerne takke dig for at nedsætte dette udvalgsarbejde, ligesom vi gerne vil takke for det konstruktive samarbejde, der har været med ministeriets embedsfolk. I udvalgsarbejdet lykkedes det repræsentanter for folkekirkens parter at nå frem til en række fælles forslag.

For så vidt angår processen er det nyt for folkekirken, at vi ikke har haft mulighed for løbende af vende idéer og forslag i vores bagland. Vi har kendskab til, at der blandt vores medlemmer er bekymringer. Mange har nævnt, at det havde været ønskeligt, om der havde været bedre tid og mulighed for at drøfte forslagene løbende i baglandet, ligesom det er uheldigt, at lovforslaget sendes i høring hen over sommerferien. Vi kunne her have ønsket os en mere åben og løbende debat.

I Landsforeningen af Menighedsråds bestyrelse bakker vi grundlæggende op om forslagene ud fra en overordnet målsætning om, at menighedsrådsarbejdet skal forenkles og understøttes bedre. Det skal være attraktivt for folkekirkens medlemmer at engagere sig i deres lokale kirke, og vi ønsker, at det fortsat skal være attraktivt at være valgt og ansat i folkekirken. Ud fra de målsætninger indeholder lovforslagene her rigtig mange gode forslag.

I forbindelse med denne høring er der i menighedsrådene og i medierne en livlig debat om lovforslaget. Debatten afspejler de forskellige vilkår og forudsætninger, som menighedsrådene virker under mere end 1.500 steder i Danmark. Der er inden for de regler og rammer, som gælder for alle, stor

forskel på, hvordan menighedsrådsarbejdet opleves og organiseres, hvor store de folkekirkelige arbejdspladser er, og hvilke erfaringer, man har gjort sig med samarbejde – både mellem folkekirkens to ledelsesstrenger og mellem sogn, provsti og stift.

På møder i alle dele af landet har præster og valgte menighedsrådsmedlemmer haft lejlighed til at drøfte de udfordringer, der opleves i menighedsrådsarbejdet, og de forslag til forenkling og bedre understøttelse, som udvalgsarbejdet nåede frem til. I Landsforeningens bestyrelse noterer vi os både synspunkter om, at forslagene går for vidt, men også, at forslagene ikke er vidtgående nok.

På Landsforeningens delegeretmøde i juni 2025 blev der fremsat bekymringer særligt om reduktionen i antallet af menighedsrådsmedlemmer og om overdragelse af tjenesteboliger til provstiudvalget. Vi noterer os, at den politiske aftale, som ligger til grund for lovforslaget, adresserer nogle af de bekymringer, som er kommet frem i debatten.

Landsforeningens bestyrelse håber, at vi i forlængelse af denne lovændring kan arbejde videre med hele organiseringen af folkekirkens øvrige myndigheder og en samlet lov, der sammentænker ansvarsområder og opgavefordelingen på alle folkekirkens niveauer.

I det følgende præsenteres bestyrelsens politiske bemærkninger. Herefter følger et bilag med bemærkninger af mere forståelsesmæssig og teknisk karakter.

Vi har følgende politiske bemærkninger til lov om ændring af lov om menighedsråd:

1. Generelt anføres mange steder hjemmel til ministeriets udarbejdelse af yderligere regler om forskellige områder. Der forventes en påpasselighed hermed, ud fra hele formålet om afbureaukratisering.
2. "Forventninger" om nedsættelse af diverse arbejdsgrupper om fx implementering af præsteboliger, stemmевægte ved bispevalg, mv. ser vi gerne formuleret som mere forpligtende, da det er væsentligt, at folkekirkens parter involveres i disse spørgsmål.
3. Det er afgørende i en konfliktsituation og for arbejdsmiljøet på arbejdspladsen, at situationerne ikke trækkes i langdrag på grund af lange sagsbehandlingstider. Der skal derfor indsættes klagefrister og frister for sagsbehandling ved biskoppen og kirkeministeren om både fratagelse af enkeltmandsposter og udelukkelse fra menighedsrådet, så sagerne bliver fulgt op hurtigst muligt. Det bør også fremgå, at klager ikke har opsættende virkning, således, at menighedsrådets beslutning kan effektueres umiddelbart for at skabe ro på arbejdspladsen.
4. I takt med, at der overdrages opgaver til provstiudvalg, mangler der en stillingtagen til tilsynet med provstiudvalgene. Vi foreslår, at der udstedes en hjemmel for biskopperne til at skulle føre tilsyn med både provstiudvalgenes virksomhed – herunder forvaltning af tjenesteboliger og økonomiske beslutninger herom – samt med provstiudvalg, der opretter samarbejder mellem provstier, hvor godkendelseskravet hos kirkeministeren foreslås fjernet for så vidt angår samarbejder mellem provstier om bygningskonsulenter og HR-konsulenter.

Vi har følgende politiske bemærkninger til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi:

1. Størrelsen af selvstændige juridiske enheder foreslås reduceret. Bestyrelsen kan ikke støtte dette forslag, da det er et demokratisk problem, at mindre juridiske enheder ikke bliver omfattet af den generelle prioritering af økonomi i de sogne, samarbejdet vedrører.
2. § 2 hjemmel til fridage kan med fordel overføres til bemærkninger, så bestemmelsen ikke begynder at tage karakter af en fuldstændig opregning af hjemmelsbestemmer, da udgangspunktet om, at det beror på menighedsrådets skøn, ønskes opretholdt.

Et mindretal bestående af Peter Hundebøll, Verner Bech og Jesper Bacher støtter ikke høringssvaret i sin helhed.

På bestyrelsens vegne

Med venlig hilsen
Anton Pihl, formand

Bilag 1: Bemærkninger af mere forståelsesmæssige og teknisk karakter
Forslag til ændring af lov om menighedsråd - § 1

Nr.	Ny §	Landsforeningens bemærkninger
2.	§ 1a, stk. 2	I formuleringen af stk. 2 om sognesammenlægninger kan det tydeliggøres, at der er tale om netop det, og ikke fælles menighedsråd som i stk. 1.
8.	§ 2	I bemærkningen s. 67 er indsat et regneeksempel, hvor der angives, af det fælles menighedsråd kan være maks. 17. Regnestykket foreslås uddybet og konsekvensrettet til maks. 16 medlemmer, så det stemmer med, at der tilføjes et nyt medlem for hver 2000 folkekirkemedlemmer (5 + 5 + 6) og mulighed for at hæve til maks. 19 medlemmer.
10.	§ 2, stk. 6	Ved udpegning af primærpræst bør det præciseres, at det ikke får betydning for eventuelle sognebåndsløsere til andre præster i sognet.
16.	§ 8 a, stk. 2	Formuleringen er uklar og kan misforstås, så man tror, at den personaleansvarlig ikke kan være en præst. Forslag til formulering: "Hvis hvervet varetages af et menighedsrådsmedlem, vælges den personaleansvarlige blandt menighedsrådets medlemmer."
16.	§ 8 a, stk. 5	Det foreslås at "fridage" erstattes med "mistet arbejdsindtægt", så der også kan opnås kompensation for en del af en arbejdsdag. Det foreslås, at "på arbejdspladsen" udgår, da det også kunne være for deltagelse i fx forhandlinger i stiftet eller andre steder.
16.	§ 8 a, stk. 6	Det foreslås at "vedtægt" erstattes med "vedtægt/arbejdsbeskrivelse" for det tilfælde, at der er tale om en ansat daglig leder.
21.	§ 9a, sidste punktum	Skal tilføjes "... medmindre der skiftes konstitueringsmodel", så det klart fremgår, hvad der sker med de faste udvalg i det tilfælde.
25.	§ 10, stk. 6	I de tilfælde, hvor et valgt medlem frasiger sig hvervet som personaleansvarlig, fremgår det nu, at man kan vælge et andet menighedsrådsmedlem til opgaven. Det bør af bemærkningerne fremgå, at det i sådanne tilfælde også er muligt at vælge at ansætte en daglig leder til opgaven.
26.	§ 11, stk. 3	"Når valg af formand og næstformand har fundet sted, foretages valg til enkeltmandsposter..." synes at karambolere med § 9 a, hvorefter der herefter skal også vælges stående udvalg herefter. (Rækkefølgen præciseres).
32.	§ 15, stk. 5	Det foreslås at begrebet "enkeltmandsposter" uddybes ved en henvisning til § 8, 8a og § 9, så det af bestemmelsen klar fremgår, at der hermed også forstås formænd og næstformænd, der kan få frataget deres enkeltmandspost. Det bør i bemærkningerne præciseres at det også omfatter poster valgt udenfor rådet, som fx en ansat kirkeværge, der i så fald skal opsiges efter de til enhver tid gældende ansættelsesretlige regler herom.

34.	§ 15, stk. 7	Det bør fremgå af bemærkningerne til bestemmelsen at Folkekirkens Arbejds- miljørådgivning (FAR) inddrages som konfliktmægler. Ud fra et armslængde- princip er det ikke altid hensigtsmæssigt, at det er provsten, der inddrages. Afgørelser om udtræden træffes i mange tilfælde, når et medlem helt udebli- ver fra rådsarbejdet. Det er således ikke altid forbundet med en konfliktsitua- tion, hvorfor bestemmelsens ordlyd bør modereres. Vi foreslår følgende formulering af et nyt 2. pkt.: ”Afgørelsen om udtræden af menighedsrådet efter stk. 6 kan i konfliktsituatio- ner først træffes, når menighedsrådet har forsøgt at løse problemstillingen ved at fratage medlemmet eventuelle enkeltmandsposter jf. stk. 5.”
35.	§ 15, stk. 8	Det er afgørende i en konfliktsituation og for arbejdsmiljøet på arbejdsplad- sen, at situationerne ikke trækkes i langdrag på grund af lange sagsbehand- lingstider. Der skal derfor indsættes klagefrister og frister for sagsbehandling ved både biskop og ministeren om både fratagelse af enkeltmandsposter og udeluk- kelse fra menighedsrådet, så sagerne bliver fulgt op hurtigst muligt. Det bør også fremgå, at klager ikke har opsættende virkning, således, at menigheds- rådets beslutning kan effektueres umiddelbart for at skabe ro på arbejdsplad- sen.
41.	§ 24, stk. 2, sidste pkt.	Det bør præciseres, at: ”Beslutningen om at afholde online-møder eller hy- bridmøder træffes enstemmigt.”
57.	§ 43 b, stk. 3	Der bør indsættes en generel hjemmel om tilsyn fra biskoppen med provstiud- valgets virksomhed, herunder med samarbejder.

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi - § 2

1.	§ 1, stk. 2, nr. 1	Bestyrelsen bakker ikke op om forslaget, jf. ovenfor.
2.	§ 1, stk. 2, nr. 2	Bestyrelsen bakker ikke op om forslaget, jf. ovenfor.
3.	§ 2	Det foreslås at ”fridage” erstattes med ”mistet arbejdsindtægt”, så der også kan opnås kompensation for en del af en arbejdsdag. Hjemlen foreslås overført til bemærkninger, så mulighederne i § 2 ikke begyn- der at få karakter af en fuldstændig opregning.
15.	§ 21, stk. 2	Hvis sognegårde ligger på samme matrikel som præsteboligen skal hørings- pligten af menighedsrådene og præsters klageadgang fremgå direkte af lo- ven.
19.	§ 23, stk. 4	Om konsekvens af ændring af valgret til stiftsrådet skal § 23, stk. 2, 2. punk- tum, slettes, idet det ikke længere er ”de samme”, der har valgret til provstiud- valg og stiftsråd.

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde - § 3

4.	§ 19	Udvalget om kirkegårde, som skal udpege umistelige kirkegårde, bør også have en repræsentant fra menighedsrådene, som er dem, der bestyrer kirkegårdene.
	Om reguleringsplaner	Ifølge styregruppens rapport følger det, at menighedsråd forpligtes til at bruge kirkegårdskonsulenter til kirkegårdsomlægning og ændring af struktur på kirkegården. Dette mener vi er afgørende, for at sikre kvalitet i de beslutninger, der ændrer kulturarven.

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Esben Thusgård (Domprovst-provst, Aarhus Nordre Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Danmarks Provsteforening, vedr. høringssvar sagsnr. 2025 – 4679 fra Danmarks Provsteforening
Aktnummer	217
Identifikationsnummer	513727
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar vedr. sagsnr. 2025 – 4679 fra Danmarks Provsteforening
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Esben Thusgård (ETK@KM.DK)
Titel: Høringssvar vedr. sagsnr. 2025 – 4679 fra Danmarks Provsteforening
Sendt: 22-08-2025 07:27

Til By-, Land og Kirkeministeriet

Vedr. ”Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet” indsender Danmarks Provsteforening følgende høringssvar:

Tak for de fremsatte forslag til ændringer af menighedsrådsloven, som samler sig i følgende overskrifter:

- Øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem de to ledelsesstrenge i folkekirken.
- Aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrkelse af samarbejdet om økonomiforvaltningen i provstiet.
- Styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd.

Bestyrelsen for Danmarks Provsteforening har drøftet forslagene og kan overordnet set anbefale dem, idet vi ser det som forbedringer af rammevilkårene for menighedsrådsarbejdet.

I lovforslagets § 2, nr. 15, foreslås det, at provstiudvalget kan overtage bestyrelsen af præsteembedets faste ejendomme. En sådan flytning vil indebære et brud med sædvane, lokal kultur og aktuel retstilstand, hvilket lovforslagets bemærkninger gennemgår. Det indebærer, at provstiudvalget skal træffe beslutninger om ny praksis.

Vi anbefaler derfor, at tjenesteboligcirkulæret tages op, således at samtlige forhold belyses grundigt og giver det bedste grundlag for videreførelsen af embedsboligernes drift og implementeringen af provstiudvalgets nye ansvar. Da embedsboligen på samme tid er et vilkår for præsten og provsten, der indebærer arbejdsmiljøperspektiver, og er ramme for familieliv, er det afgørende at cirkulæret giver en god ramme for en ny praksis. Heraf følger, at bestyrelsen også mener, at tilsyn af og forholdene omkring provstens embedsbolig tydeliggøres i samme sammenhæng.

Medlem af bestyrelsen Per Vibskov ønsker at afgive dissens grundet hastigheden af processen.

På bestyrelsens vegne

Esben Thusgård

Esben Thusgård
Provst – Aarhus Nordre Provsti
Folkekirken i Aarhus
Vejlby Centervej 25 | 8240 Risskov
M: 51 14 73 87
E: etk@km.dk
W: fkaa.dk

Følg os på Facebook: [Folkekirken i Aarhus](https://www.facebook.com/FolkekirkeniAarhus)

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Den danske Præsteforening (DDP@praesteforening.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Den Danske Præsteforening, vedr. Sagsnummer 2025 - 4679
Aktnummer	243
Identifikationsnummer	513778
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Sagsnummer 2025 - 4679 Høringssvar.MR-Lov.august25
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Den danske Præsteforening (DDP@praesteforening.dk)
Titel: Sagsnummer 2025 - 4679
Sendt: 22-08-2025 09:48
Bilag: Høringssvar.MR-Lov.august25.pdf;

Til Kirkeministeriet

Vedhæftet følger Præsteforeningens høringssvar i forbindelse med Høring over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet - Sagsnr. 2025 – 4679.

Med venlig hilsen

Den danske Præsteforening

Rosenvængets Allé 16, 3. sal

2100 København Ø

Tlf. 35 26 05 55.

E-mail: ddp@praesteforening.dk

[Præsteforeningens privatlivspolitik](#)

By-, Land- og Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Præsteforeningen
Rosenvængets Allé 16, 3
sal
2100 København Ø

Tlf. 35 26 05 55
Fax 35 43 05 88
ddp@praesteforening.dk
Telefonerne er åbne alle
hverdage fra klokken
10.00 til 15.00.

22. august 2025

**Høringssvar i forbindelse med Høring over udkast til lovforslag vedr.
forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet
Sagsnr. 2025 – 4679**

Hermed følger Præsteforeningens høringssvar på den den 1. juli 2025 udsendte høring over ovennævnte lovforslag (forslag til Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd (Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet).

Præsteforeningen skal indledningsvis udtrykke stor utilfredshed med den meget korte høringsfrist ikke mindst henset til dette meget omfattende lovforslagskompleks.

Der er givet frist hen over en sommerferie, hvor de relevante høringsparter afholder ferie på skift og ikke har mulighed for at mødes. Når høringsfristen fastlægges, bør der selvsagt skeles til tidspunktet for, hvornår den finder sted – og ikke det konkrete antal uger i sig selv.

I forhold til det indholdsmæssige i lovforslaget ser Præsteforeningen overordnet positivt på intentionerne i Styregruppens grundige arbejde, som i store træk er udmøntet i lovforslaget.

Foreningen er således enig i den overordnede hensigt med forslaget, som er konkretiseret, som følger:

1) Øget professionalisering af menighedsrådenes personaleledelse og styrket fokus på arbejdsmiljø og samarbejde mellem de to ledelsesstrenger i folkekirken.

2) Aflastning af menighedsrådenes forvaltning af fast ejendom og styrkelse af samarbejdet om økonomiforvaltningen i provstiet.

3) Styrkelse og forenkling af reglerne om valg og sammensætning af de lokale demokratiske organer: menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd.

Præsteforeningen har valgt at udarbejde sine bemærkninger som temaer, og som udgangspunkt ikke kommentere på lovforslagenes enkelte dele.

Samarbejde i menighedsrådet

Styregruppens – og lovforslagets – hensigt med at styrke samarbejdet i menighedsrådet ser Præsteforeningen meget positivt på. Dette vil kunne gavne arbejdsmiljøet i sognene mv., og er et godt skridt i den rigtige retning.

Præsteforeningen noterer sig med tilfredshed, at det klart fremgår, at forslaget ”...ikke ændrer på, at præsten fortsat vil have vetoet og ikke vil kunne pålægges at anvende en anden autoriseret liturgi eller andre autoriserede ritualer ved de faste gudstjenester end dem, der hidtil har været anvendt i menigheden.” Dette fremgår blandt andet af bemærkningerne til § 39.

Præsteforeningen ser ligeledes positivt på, at lovens § 37 ej heller foreslås ændret med lovforslaget, og noterer sig også med tilfredshed, at det blandt andet fremgår, at ”Menighedsrådet kan derfor ikke pålægge præsten af udføre en given opgave...”.

Præsteforeningen ser i øvrigt positivt på lovforslagets generelle ændring, hvorefter der som udgangspunkt ikke skelnes imellem valgte og fødte medlemmer i flere henseender.

Vedrørende lovforslagets forslag om født medlemskab af menighedsråd

Præsteforeningen opfatter, at der i lovforslaget ligger en intention om at begrænse præsters arbejde i menighedsrådene, eller i hvert fald vil dette være en følge, såfremt forslaget vedtages i sin nuværende form, hvor ikke alle præster i sognet skal være fødte medlemmer.

Særligt i relation til forslaget om begrænsning af mulighederne for født medlemskab for præster, finder Præsteforeningen, at kvoten er for højt fastsat. Det skal også ses i forlængelse af, at der med den politiske aftale er givet mulighed for at øge antallet af valgte medlemmer i forhold til befolkningstallet.

Præsteforeningen skal bringe i forslag, at grænsen fremover er 25% (og ikke 50%), hvorefter præster, der er ansat med 25% eller mere i sognet, skal være fødte medlemmer. Dermed vil det alene være præster, ansat med en kvote på 25% eller derunder, der ikke længere kan anses for at være fødte medlemmer.

Præsteforeningen skal samtidig bringe i forslag, at præster med en ansættelseskvote på under 25%, skal have mulighed for at *søge om* at blive fødte medlemmer af menighedsrådet.

Præsteforeningen tilslutter sig forslaget til ændring af § 2 (nyt stk. 2), hvorefter der er født medlemskab af menighedsrådet for såvel en provst som en præst, såfremt pågældende er den eneste præst, der er ansat i pastoratet, uanset beskæftigelsesgraden i pastoratet, og når ansættelsen har en varighed af et år eller mere.

Primærpræst

Præsteforeningen skal desuden gøre indsigelse overfor lovforslagets forslag til lovens § 2, stk. 6, (som bliver stk. 8), hvorefter biskoppen skal udpege en "primærpræst". Dette er ligeledes med til at begrænse præstens arbejde i menighedsrådet.

Præsteforeningen finder dette uhensigtsmæssigt af flere årsager, herunder navnlig de kollegiale udfordringer, der kan ligge heri. Der skelnes ikke imellem embeder, sådan som forslaget lægger op til.

De pågældende præster kan også have forskellige teologiske opfattelser, og er måske netop kaldet af hensyn til bredden. En biskops udpegning af en primærpræst vil kunne give et uheldigt signal om, at den ene teologiske tilgang er bedre end en anden.

Der ligger en arbejdsmiljømæssig og kollegial udfordring heri.

Præsteforeningen skal gøre indsigelse overfor dette forslag.

Hvis lovgiver alligevel måtte ønske at gå videre ad den vej, bør der som minimum være en revision af dette efter relativ kort tid.

Vedrørende nedsættelse af udvalg i menighedsrådene

Præsteforeningen skal foreslå, at det understreges, at der ved nedsættelse af udvalg skal ske en bred repræsentation, og at ingen, ej heller præster, kan udelukkes fra visse udvalg.

Dette fremgår ikke klart og foreslås præciseret.

Vedrørende valg til personaleansvarlig

Præsteforeningen er positiv overfor forslaget ordlyd i forslaget § 8a, stk. 1, hvorefter det fremover vil være sådan, at der ikke skelnes imellem præster og valgte medlemmer i relation til udpegning af en personaleansvarlig.

Ordlyden af stk. 2, 4 og 5, kan være en smule misvisende, da der her tales om at være "valgt", men Præsteforeningen har noteret sig, at dette alene skal ses i relation til en "ansat" daglig leder. Det fremgår da også af bemærkningerne, at både valgte medlemmer af menighedsrådet og præster kan vælges til personaleansvarlig, dog sådan at rollen ikke længere kan deles imellem præsten og et valgt medlem af rådet (side 78 i lovforslaget).

Præsteforeningen noterer sig også med tilfredshed, at der fortsat kan ske honorering af en præst, der påtager sig hvervet som personaleansvarlig, og at der ikke er pligt til at påtage sig hvervet.

Præsteforeningen bakker op herom, herunder om den foreslåede ordning med obligatorisk kursus for den personaleansvarlige - målrettet rollen som personaleansvarlig.

Vedrørende lovforslagets forslag til ændringer i relation til administration af tjenesteboliger:

Præsteforeningen er overordnet set enig i forslaget om flytning af administrationen af tjenesteboliger til provstiniveauet, som blandt andet vil medføre en lettelse af menighedsrådsarbejdet.

Præsteforeningen finder dog, at der i det enkelte provsti skal være en ensartet administration, forstået således at det enten er alle sogne i provstiet, der overlader administrationen til provstiet, eller alle sogne, der selv administrerer tjenesteboligerne. Modellen med valgfrihed indenfor et provsti finder Præsteforeningen uhensigtsmæssig - særligt i arbejdsmiljømæssig henseende, hvor forslaget fx vil kunne medføre væsentligt forskellige ansættelsesvilkår for to nabopræster.

Præsteforeningen foreslår desuden, at der indskrives en forudsætning om, at provstiudvalget og biskoppen går i dialog forud for køb og salg af tjenesteboliger, for at sikre, at der er sammenhæng i tiltagene vedrørende rekruttering fastholdelse af præster.

Præsteforeningen ønsker desuden, at der i forbindelse med den påtænkte revision af cirkulære om tjenesteboliger for præster, bliver nedsat et udvalg, der i fællesskab kan bidrage til udarbejdelsen af et tidssvarende boligcirkulære, som der tidligere har været praksis for.

Til forslaget om valg af præsterepræsentant til provstiudvalg

Til forslaget om udvidelse af kredsen af stemmeberettigede i forhold til valg af provstiudvalgets repræsentant for præsterne, hvorefter alle menighedsrådsmedlemmer kan stemme ved valg af præsterepræsentanten i provstiudvalget, har Præsteforeningen følgende bemærkninger:

Præsteforeningen undrer sig over forslaget, som ikke ses at være yderligere begrundet.

Præsterepræsentanten er jo netop repræsentant for præsterne, så det virker umiddelbart uforståeligt, at også menige menighedsrådsmedlemmer og provsten fremover skal have stemmeret i forhold til en konkret præst.

Og hvad er nærmere baggrunden for, at det af bemærkningerne fremgår, at *"...ændringen vil tydeliggøre, at en præsterepræsentant i provstiudvalget ikke alene arbejder for præsternes interesser"*.

Præsterepræsentanten er jo netop en repræsentant for præsterne på samme måde, som at menighedsrådsmedlemmerne er repræsentanter for menigheden.

Præsteforeningen mangler umiddelbart forklaring for ændringsforslaget, og kan – som det ser ud nu – ikke bakke op herom.

Hvis lovgiver måtte fastholde forslaget, er det Præsteforeningens forslag, at forslaget først træder i kraft, når tjenesteboligerne flyttes til provstiudvalget.

Vedrørende forslag til ændring af menighedsrådslovens § 15 (forslagets punkt 32-25)

Præsteforeningen bakker op om hensigten, hvorefter det skal være klarere, hvornår der kan ske sanktioner overfor et menighedsrådsmedlem, der ikke opfylder sine forpligtelser, udviser belastende adfærd med videre.

Om end Præsteforeningen er enig i, at konflikter skal løses ved den mindst indgribende metode, ser foreningen dog en udfordring i den totrinsmodel, der er skitseret, hvorefter der i første omgang er tale om fratagelse af enkeltposter (denne bestemmelse kan dog i sagens natur alene have relevans for menighedsrådsmedlemmer, der varetager enkeltposter).

Beslutning om egentlig udtræden af menighedsrådet kan således først ske efter fratagelse af enkeltposter og efter mæglingsforløb hos biskoppen.

Præsteforeningen har den bekymring, at dette forløb kan blive langstrakt og gå udover det kirkelige liv, samarbejdet i menighedsrådet med videre. En længerevarende konflikt med et menighedsrådsmedlem vil tillige kunne få alvorlig negativ indflydelse på arbejdsmiljøet i det pågældende sogn.

Præsteforeningen vil derfor bringe i forslag, at der sættes en tidsmæssig grænse for, hvornår der fx senest skal have været forsøgt mægling med videre. En sådan tidsfrist er eksempelvis fastsat i nogle overenskomster, hvor hensigten netop er at få afgjort stridigheder hurtigt.

Præsteforeningen noterer sig, at det fremgår af bemærkningerne, at præsten som født medlem af menighedsrådet, ikke er omfattet af ændringerne til § 15. Dette er foreningen naturligvis enig i.

Præsteforeningen skal foreslå, at det direkte kommer til at fremgå af bestemmelsen, at den alene vedrører valgte medlemmer af menighedsrådet.

Inddragelse af Arbejdstilsynet

Lovforslaget omhandler blandt andet undladelse af at efterkomme påbud fra Arbejdstilsynet. Præsteforeningen skal i den henseende henlede lovgivers opmærksomhed på et skisma:

Det er i dag praksis, at Arbejdstilsynet ikke orienterer eller hører den præst, der eksempelvis er genstand for kritik som led i undersøgelser fra Arbejdstilsynet.

Præsten bliver eksempelvis heller ikke hørt, når Arbejdstilsynet fra fx kirkefunktionærerne modtager en række for præsten belastende oplysninger. Arbejdstilsynet kan således konkludere på baggrund af oplysninger fra kun den ene part, sådan som reglerne administreres i dag.

Præsteforeningen har længe undret sig over dette – blandt andet med henvisning til såvel forvaltningslov som til GDPR-lovgivningen, hvorefter man skal orienteres om registrerede, personhenførbare oplysninger. Ofte hører en præst først om resultatet af en undersøgelse, når undersøgelsen er færdig og der eventuelt er givet påbud.

Det fremgår af forslag til §39, stk. 4, at provst og biskop skal orienteres om påbud fra Arbejdstilsynet. Det er i denne henseende hensigtsmæssigt, at også præstens bemærkninger til den forudgående undersøgelse indgår. Det er ikke hensigtsmæssigt, hvis præsten først høres i forbindelse med en eventuel tjenstlig sag.

For at sikre, at konflikter løses på så lavt et niveau som muligt, skal Præsteforeningen derfor bringe i forslag, at det tydeliggøres, at alle parter orienteres, inddrages og høres for at sikre en fuldstændig sagsoplysning og sikring af alles retssikkerhed, når Arbejdstilsynet er hidkaldt lokalt.

Evaluerings/revision

Afslutningsvist skal Præsteforeningen bringe i forslag, at de eventuelle ændringer, der følger af forslaget, evalueres efter en given periode.

Præsteforeningen skal konkret foreslå, at de folkekirkelige aktører sætter sig sammen efter eksempelvis en periode på fire år efter ikrafttræden af en given ændring med henblik på en drøftelse af, om der skal ske tilpasning af dele af de konkrete lovændringer. Der er flere steder tale om endog meget vidtgående ændringer, og der bør derfor være mulighed for drøftelse og eventuelt revision heraf efter en periode.

Med venlig hilsen

Lars Qvistgaard
Direktør

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Moses Løvstad (moses@vildmedvilje.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Foreningen Vild med Vilje, vedr. Vild med Viljes høringssvar til sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	254
Identifikationsnummer	513835
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Hermed Vild med Viljes høringssvar til sagsnr. 2025 – 4679 VMV Høringssvar om Menighedsrådenes beføjelser_VildMedVilje_PHP_21.08.25
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Philip Hahn-Petersen (philip@vildmedvilje.dk), Christina Kaaber-Bühler (christina@vildmedvilje.dk)
Fra: Moses Løvstad (moses@vildmedvilje.dk)
Titel: Hermed Vild med Viljes høringssvar til sagsnr. 2025 – 4679
Sendt: 22-08-2025 10:28
Bilag: VMV Høringssvar om Menighedsrådenes beføjelser_VildMedVilje_PHP_21.08.25.pdf;

Du får ikke ofte mails fra moses@vildmedvilje.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Hermed fremsendes høringssvar på vegne af Foreningen Vild med Vilje

Med Venlig Hilsen Moses Løvstad - Bestyrelsesmedlem

21. august 2025

Høringssvar: Lad os værne om de gamle og værdifulde træer på danske kirkegårde

Høringssvar på vegne af Foreningen Vild Med Vilje til:

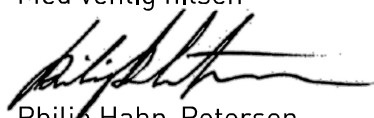
Menighedsrådenes rolle og forslag til forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet s. 19 "Ansaret og opgaven med kirkegårde fastholdes hos menighedsrådene, men alle krav om godkendelse ved provstiudvalg og stiftsøvrighed af ændringer m.v. afskaffes. Der foretages en kategorisering af kirkegårdene, så umistelige kirkegårde fortsat vil være omfattet af krav om godkendelse af ændringer m.v. ved stiftsøvrigheden."

Danske kirkegårde er meget mere end græsarealer og gravsteder. Mange af dem rummer gamle, store træer, der har stået her i flere hundrede år. Disse træer er ikke blot smukke at se på – de er levesteder for et utal af arter og bærer på generationers historie. Når træerne står samlet på arealer, der har eksisteret kontinuerligt gennem århundreder, får de en helt særlig karakter og kvalitet, som ikke kan genskabes eller efterlignes af mennesker.

Vi ser med glæde, at flere kirker begynder at arbejde med biodiversitet på deres kirkegårde, men det er stadig kun en lille del af landets mange kirkegårde. Vi er derfor bekymrede for træerne, hvis menighedsrådene får fuld råderet uden faglig støtte. Alt for ofte får træerne skylden for gener som bladfald – noget helt naturligt – og det kan føre til forhastede beslutninger om fældning eller forkert beskæring. Ubegrundet frygt for store træer, mavefornemmelser og en tiltagende fremmedgørelse overfor naturen spiller i stigende grad ind i beslutninger om vores fælles naturarv – også på kirkegårdene.

De gamle træers rolle i forhold til at værne vores fælles biodiversitet og kulturarv kan ikke undervurderes. Hvert enkelt træ bidrager til kirkegårdenes oplevelsesværdi, historiske fortælling og artsrige økosystemer. Vi opfordrer derfor til, at forvaltningen af træerne bliver stram, fagligt funderet og langsigtet, så beslutninger om fældning eller beskæring ikke overlades til menighedsråd, der allerede har stort ansvar og mange opgaver.

Med venlig hilsen

Philip Hahn-Petersen
Formand, Foreningen Vild Med Vilje

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Andersen, Michael (Michael.Andersen@natmus.dk) - Nationalmuseet
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Nationalmuseet, vedr. Høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
Aktnummer	257
Identifikationsnummer	513841
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679 2025-4679.Nationalmuseets høringssvar på lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet
Dokumenter uden PDF- version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Heidi Kaltoft Palmelund (Heidi.Kaltoft.Palmelund@natmus.dk)
Fra: Andersen, Michael (Michael.Andersen@natmus.dk)
Titel: Høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
Sendt: 22-08-2025 10:32
Bilag: 2025-4679.Nationalmuseets høringssvar på lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.pdf;

Du får ikke ofte mails fra michael.andersen@natmus.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Nationalmuseet fremsender hermed høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679.

Med venlig hilsen / Best regards

Michael Andersen
Forskningschef / Head of Research

Oldtid, Middelalder og Renæssance / Prehistory, Middle Ages and Renaissance
Telefon / Phone +45 41206110

Læs om Nationalmuseets behandling af [personoplysninger](#).

22. august 2025
Sagsnummer: 25/01760

By-, Land- og Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

**Forskning og Kulturarv
Oldtid, Middelalder og
Renæssance**
+45 41206110
Michael.Andersen@nat-
mus.dk

Høringssvar på lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet (sagsnr. 2025-4679)

Medarbejdere fra Nationalmuseet er jævnligt i kontakt med menighedsråd, og det står klart, at der er behov for at aflaste folkekirkens frivillige kræfter, som varetager vigtige opgaver for at sikre kirkeliv, fællesskab og kulturarv. Nationalmuseet støtter derfor en forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.

Nationalmuseet skal i nærværende høringssvar forholde sig til **de foreslåede ændringer i lov om folkekirkens økonomi og i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde**, som bl.a. medfører afskaffelsen af krav om provstiudvalgets og stiftsøvrighedens godkendelse af arbejder på kirkegården, på nær på udpegede umistelige kirkegårde (lovforslagets § 2, nr. 15 og § 3).

Som en del af § 1, formål 3 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde (*at sikre, at der ikke sker en forringelse af de kulturværdier, der er knyttet til kirkebygninger og kirkegårde*), rådgiver Nationalmuseet de kirkelige myndigheder i antikvariske spørgsmål. Med tanke på den væsentlige kulturarv og de antikvariske værdier, som findes overalt på de danske kirkegårde, giver det aktuelle lovforslag anledning til følgende forslag (s.1) med uddybende bemærkninger (s. 2-3):

Nationalmuseets forslag:

- Med henvisning til styregruppens forslag om fortsat inddragelse af de lokale kirkegårdskonsulenter (hovedrapportens s. 153), må det anbefales, at der indføres krav om, at menighedsråd, forud for arbejder på kirkegården, indsender relevant information til Nationalmuseets Kirkekonsulentfunktion med henblik på en vurdering af behovet for arkæologisk tilsyn.
- Kirkebygning og kirkegård står som samlede kulturarvskomplekser og kan ikke ses som adskilte størrelser. Særligt bygninger på kirkegården risikerer at forstyrre oplevelsen af kirkebygningen og hele kompleksets antikvariske værdi. Det må derfor anbefales, at der fortsat opretholdes et godkendelseskrav ved nybyggeri og ved ombygning af eksisterende byggeri på kirkegården.

Uddybende bemærkninger:

Nationalmuseet frygter, at de kirkegårde, som ikke udpeges som umistelige, vil lide under, at området nu gives frit. Nogle kirkegårde kan fremhæves for deres særlige kulturværdi. Det må dog understreges, at alle kirkegårde, hvoraf mere end 1000 har fungeret siden middelalderen, rummer væsentlig kulturværdi af enten lokal eller national betydning. Her tænkes bl.a. på særlige, egnsspecifikke træk og indretninger, beplantning, omgivelser, ældre bygninger på kirkegården og arkæologiske spor under terræn. En ikke uvæsentlig del af kirkegårdenes kulturværdi ligger desuden i antallet af velbevarede anlæg; rundt om i hele landet står vores middelalderlige kirker og kirkegårde som lokale forankringspunkter, der tilsammen udgør én stor fælles, national kulturarv.

Da fredningslovgivningen i sin tid blev udformet, var kirker og kirkegårde allerede underlagt lovmæssig beskyttelse. I dag er vores kirker og kirkegårde således ikke underlagt almindelige fredningsbestemmelser, da de er beskyttet i henhold til lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde med tilhørende bekendtgørelse. Denne ordning er forudsætningen for, at disse væsentlige kulturarvskomplekser ikke er fredet, og den giver mulighed for, at menighedsråd, efter rådgivning fra relevante fagkonsulenter, kan gennemføre ændringer, som på én gang tager hensyn til brug, udvikling og kulturarv. Kirkegårdene rummer derfor danmarkshistorie fra oldtid og frem til i dag. Med nærværende forslag risikerer vi, at landets kirkegårde stilles ringere end resten af landets beskyttelsesværdige lokaliteter, eftersom øvrige middelalderanlæg automatisk er fredet.

Nærværende lovforslag udviser bestemt en bevidsthed om kirkegårdenes kulturværdier: menighedsråd skal fortsat sikre, at der ikke sker en forringelse af disse. Fastsættelse af kulturværdi er dog ikke altid indlysende, og man kan være bekymret for, hvordan menighedsråd fremover forventes at vide, hvilke kulturværdier, fredninger og øvrige bestemmelser, der er aktuelle for netop deres kirkegård.

Behovet for rådgivning bliver bl.a. relevant ved forslagens krav om, at et kulturhistorisk museum fortsat skal inddrages i relevant omfang, jf. museumsloven. Dette er naturligvis positivt, men det er også et punkt, der erfaringsmæssigt leder til mange spørgsmål hos menighedsrådene. Det må her præciseres, at Nationalmuseet, i henhold til gældende praksis, udtaler sig om behovet for arkæologisk tilsyn inden for kirkegårdsmuren, mens øvrige relevante kulturhistoriske museer med arkæologisk tilsynspligt kontaktes ved arbejder uden for kirkegårdsmuren. Netop behovet for arkæologisk tilsyn kræver en fagkyndig vurdering, og med nærværende forslag er Nationalmuseet bekymret for, hvordan menighedsråd fremadrettet finder denne rådgivning. For at lette menighedsrådets arbejde, bør det være et krav, at projekter, der indebærer grave- og anlægsarbejder på kirkegården, fremsendes til Nationalmuseet for en vurdering af behovet for arkæologisk tilsyn. I den forbindelse kan Nationalmuseet også vejlede menighedsråd ang. kontakt til øvrige relevante kulturhistoriske museer ved arbejder uden for kirkegården.

Ændringer ved kirkebygningen og ved indhegning og indgangspartier skal fortsat godkendes; dette giver dog anledning til at bemærke, at selve kirkegårdene vanskeligt lader sig adskille fra og altid bør forstås i en sammenhæng med kirkebygning, indhegning og omgivelser i øvrigt. Dette overlades det nu i høj grad til menighedsrådet at overskue. I den sammenhæng vækker det særligt bekymring, at byggeprojekter på kirkegården ikke længere skal godkendes. Byggeprojekter på kirkegården kræver en alsidig faglighed (kulturhistorie, arkitektur, materialekendskab, byggeteknik etc.), som frivillige menighedsråd ikke kan

forventes at besidde. Graver- og kontorfaciliteter, kapeller, legepladser, turistinformation m.m. kan have stor indflydelse på oplevelsen af kirkegården, og en uheldig placering, udformning og størrelse risikerer at forringe kirkebygningens antikvariske værdi. De faste konstruktioners potentielle indflydelse på kirkebygningen og det fortsatte godkendelseskrav for kirkebygningen taget i betragtning, kan det bekymre, at byggeri på kirkegården ikke fortsat skal være underlagt et godkendelseskrav.

Hidtil har det eksisterende godkendelseskrav medført, at stiftsøvrighedernes konsulenter ved høring har kunne formidle og fremhæve opmærksomhedspunkter i en given sag på en specifik kirkegård. Afskaffelsen af høringsproces og godkendelseskrav indebærer en stor risiko for, at menighedsråd nu i høj grad overlades et til tider uoverskueligt ansvar for at sikre, at kulturværdier ikke forringes. Menighedsråd vil fremover stå alene i varetagelsen af kultur såvel som natur, og de vil ikke have samme mulighed for at støtte sig op ad konsulenternes anbefalinger. Det faktum, at projekter ikke længere skal vurderes af de fagkyndige konsulenter, vil altså ikke nødvendigvis fremstå som en forenkling af menighedsrådsarbejdet.

Med venlig hilsen

Michael Andersen
Forskningschef

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Birgitte Søhoel (Provstisekretær, Horsens Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Foreningen for Personale- og HR-konsulenter i Folkekirken, Vedr.: sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	267
Identifikationsnummer	513873
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Vedr. sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)

Fra: Birgitte Søhoel (BIRS@KM.DK)

Titel: Vedr.: sagsnr. 2025 – 4679

Sendt: 22-08-2025 11:00

Bilag: Høringssvar over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse.pdf;

Venlig hilsen

Birgitte Søhoel
Personalekonsulent

Telefon 2463 4032

Foreningen for Personale- og HR-konsulenter i Folkekirken
c/o Birgitte Søhoel, Rådhusstorvet 21,2, 8700 Horsens.
Tlf: 24634032 – birs@km.dk

22. august 2025

Høringssvar til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Vedrørende §11 f. stk. 2. Den personaleansvarlige har pligt til én gang at gennemføre et obligatorisk kursus målrettet rollen som personaleansvarlig. Kursuskravet gælder både for menighedsrådsmedlemmer, der er valgt som personaleansvarlig, og for en ansat daglig leder, jf. dog 3. pkt. Hvis der er ansat en daglig leder, er det menighedsrådsmedlem, der er personaleansvarlig for den daglige leder ikke forpligtet til at deltage i kurset.

Stk. 3. Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om kurser, jf. stk. 1-2, herunder om frist for kursusdeltagelse, konsekvens af manglende gennemførelse af kurserne, kursernes emner, forløb med fysisk tilstedeværelse, online-undervisning og udgifter og omkostninger forbundet med deltagelse.»

Vi vil gerne henlede opmærksomheden på den omfattende grad af kursusvirksomhed, der allerede sker i store dele af folkekirken. 58 provstier i Danmark har tilknyttet en Personale- eller HR-konsulent. Konsulenterne afholder flere gange årligt erfa- og informationsmøder for kontaktpersonerne i provstierne. Herved tilbydes allerede en stor mængde af uddannelse fra konsulenter, der er ansat og lønnet i folkekirken.

Personale- og HR-konsulenterne har en omfattende kontakt til menighedsrådene og deres kontaktpersoner og som følge heraf stort kendskab til udfordringer og behov, både lokalt og generelt. Det store område, der dækkes af konsulenter i dag, medfører et bredt kendskab til alle typer af sager. Desuden har konsulenterne løbende kontakt med menighedsrådene og understøtter ledelsen med fokus på såvel selvledelse, fjernledelse og daglig ledelse. Konsulenterne inddrages ikke kun ved problemer og udfordringer, med også som sparringspartnere i forbindelse med udvikling, forbedringer og behov. Vi vil gerne opfordre til, at denne ressource indtænkes i forbindelse med lovpligtige kurser.

For det første vil vi anbefale, at Foreningen af Personalekonsulenter inddrages i fastsættelsen af de nærmere regler for kurserne. Den store viden om kontaktpersoners udfordringer kan bidrage positivt til indhold og form.

For det andet vil vi anbefale, at man i reglerne fastlægger indholdet af kurserne, men ikke forpligter hvor de udbydes. Der er som nævnt allerede ansat mange HR- og personalekonsulenter i flertallet af landets provstier. Da der er mange personalekonsulenter på landsplan, der har kompetencer til at uddanne de lokale personaleansvarlige, bør det indgå som en mulighed, at kursusvirksomheden kan løses i et professionelt samarbejde mellem flere provstier.

Det bør være muligt for provstier (enkeltvis eller i samarbejde) at få de konsulenter, der allerede er ansat til at rådgive menighedsrådene til at stå for kurserne. Dette vil medføre både bedre og mere økonomiske lokale løsninger.

For det tredje anbefaler vi at man overvejer hvordan man i øvrigt løbende kan holde en kontaktperson ajour med opgaverne. Personale- og HR-konsulenter oplever at tilbyde lokale kurser, der primært målrettes nye kontaktpersoner, hvor også kontaktpersoner der har fungeret længe deltager. Det er godt

Foreningen for Personale- og HR-konsulenter i Folkekirken
c/o Birgitte Søhoel, Rådhusstræde 21,2, 8700 Horsens.
Tlf: 24634032 – birs@km.dk

med en genopfriskning sige de. Der kommer desuden løbende nye udfordringer, der skal håndteres. Ny ferielov, krav om tidsregistrering, nye overenskomster og senest nye regler om medarbejder møder – for blot at nævne et par af de større udfordringer, der er håndteret de seneste år.

For det fjerde bør der indtænkes muligheder for merit. Der er stor forskel på kontaktpersoner. Nogle har ledelse baggrund, nogle har i forvejen stort kendskab til folkekirken og andre kommer uden nævneværdige forudsætninger. Der er også stor forskel på den enkelte menighedsråd. Nogle menighedsråd har ikke kirkegårde andre igen har stort set udelukkende ansatte på kirkegården. Man skal derfor gerne tilpasse kurserne så kontaktpersonerne ikke oplever at deltage i moduler, der er uden relevans for dem. (tydeligere, at det ikke opleves som en forenkling hvis man skal

Det er mange steder svært at finde menighedsrådsmedlemmer, der vil påtage sig funktionen som kontaktperson. 3 dages obligatorisk kursus vil ikke nødvendigvis gøre dette nemmere. Især hvis ikke kurset opleves som relevant. Det er vigtigt at indholdet rammer rigtigt. At arbejde med forskellige lokale løsninger og mulighed for merit vil muliggøre dette. Personale- og HR-konsulenter kan bl.a. arrangere kurserne lokalt, som aften og/eller weekend tiltag, der er bedre tilpasset et arbejdsliv og med lokale eksempler og udfordringer som omdrejningspunkt.

Venlig hilsen

Foreningen for Personale- og HR-konsulenter i Folkekirken

På vegne af Bestyrelsen for Foreningen

Birgitte Søhoel, Formand

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Jakob Nedergaard Mortensen (Sagsbehandler, FUV)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra FUV, vedr. Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om menighedsråd
Aktnummer	288
Identifikationsnummer	513950
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Til By-, Land- og Kirkeministeriet, Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om menighedsråd (FF F2 173927) 2025 Høringssvar fra FUV vedr. forenkling etc
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Jakob Nedergaard Mortensen (JNM@km.dk)
Titel: Til By-, Land- og Kirkeministeriet, Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om menighedsråd (FF F2: 173927)
Sendt: 22-08-2025 13:00
Bilag: 2025 Høringssvar fra FUV vedr. forenkling etc.pdf;

Til By-, Land- og Kirkeministeriet

På vegne af FUV afgives hermed høringssvar.

Med venlig hilsen

Jakob Nedergaard Mortensen
Sekretariatsleder

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

KIRKEALLÉ 2 • DK-6240 LØGUMKLOSTER

T: +45 5858 3000

M: +45 3058 2910

E: JNM@KM.DK

W: WWW.FKUV.DK

[Sådan behandler vi dine personoplysninger.](#)

Til: Erhvervsministeriet (em@em.dk), Finansministeriet (fm@fm.dk), Energi- Forsynings- og Klima- ministeriet - KEFM Hovedpostkasse (kefm@kefm.dk), Kulturministeriet (kum@kum.dk), post@natmus.dk (post@natmus.dk), Rigsrevisionen (info@rigsrevisionen.dk), Folkekirken Administrative Fællesskab (adf@km.dk), kontakt@aka.dk (kontakt@aka.dk), Info-Akademiraadet (info@akademiraadet.dk), mail@arkitektforeningen.dk (mail@arkitektforeningen.dk), BLKM hovedpostkasse (km@km.dk), Danmarks Kirketjenerforening (formand@kirketjener.dk), Danmarks Kordegneforening (dk@kordegn.dk), Dansk Kirkemusiker Forening (mbs@kirkemusiker.dk), Dansk Organist og Kantor Samfund (doks@doks.dk), Den Danske Præsteforening (ddp@praesteforening.dk), Løncenter FLC (FLC@KM.DK), FUV (fuv@km.dk), Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte (kontor@fakk.dk), Foreningen af Danske Kirkegårdsledere (kontor@danskekirkegaarde.dk), Provstisekretærforeningen (lopa@km.dk), fdr@fdr.dk (fdr@fdr.dk), fsr@fsr.dk (fsr@fsr.dk), hovedstaden@hk.dk (hovedstaden@hk.dk), Kirkekultur (mail@kirkekultur.nu), Løgumkloster Kirkemusikskole (LKMS@KM.DK), Sjællands Kirkemusikskole (SJKMS@KM.DK), Vestervig Kirkemusikskole (VVKMS@KM.DK), Landsforeningen af menighedsråd (kontor@menighedsraad.dk), MEDST - Medarbejder- og Kompetencestyrelsen (medst@medst.dk), mim@mim.dk (mim@mim.dk), mgtp@mgtp.dk (mgtp@mgtp.dk), Organistforeningen (kontakt@organist.org), SLKS hovedpostkasse (post@slks.dk), Økonomistyrelsen (oes@oes.dk), Louise Røssell Wredstrøm, Den Offentlige Gruppe (louise.wredstrom@3f.dk), birs@km.dk (birs@km.dk), slmros@km.dk (slmros@km.dk), Esben Thusgård (ETK@KM.DK)
Fra: Kirkeret og tværgående jura (Dep.ktj@km.dk)
Titel: Til By-, Land- og Kirkeministeriet, Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirken økonomi, lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd
E-mailtitel:
Sendt: 01-07-2025 13:32

Til høringsparterne på vedhæftede høringsliste

Se venligst vedhæftede dokumenter vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirken økonomi, lov om folkekirken kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd (Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet).

Høringsfristen er den **25. august 2025 kl. 12.**

Høringssvar bedes sendes til km@km.dk med henvisning til sagsnr. 2025-4679.

Med venlig hilsen

Karen Ebbensgaard Jessen

Fuldmægtig | Kirkeret og tværgående jura

**By-, Land- og
Kirkeministeriet**

33 92 33 90 | km@km.dk
Frederiksholms Kanal 21 1220 København K

[Sådan behandler vi dine personoplysninger](#)

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

By-, Land- og Kirkeministeriet

22. august 2025

Høringssvar vedr. 2025 – 4679: Udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Tak for lejligheden til at afgive høringssvar.

Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter (FUV) noterer, at en række af de påtænkte ændringer kan afstedkomme væsentlige ændringer i arbejdsområder for bl.a. provster og provstisekretærer, hvis uddannelse og efteruddannelse FUV varetager. Det er vi opmærksomme på og naturligvis indstillet på at justere uddannelsesindhold efter forholdene. Vi gør opmærksom på, at såfremt der er behov for ikke blot ændret, men *øget* uddannelse, betyder det også et behov for øget finansiering.

Vedr. indførelse af obligatorisk 3-dages kursus for menighedsrådenes personaleansvarlige bemærker vi, at det er afgørende, at der tages højde for folkekirkens tostrengede struktur, og at uddannelsen varetages med opmærksomhed for denne og for folkekirkens lederuddannelse for præster (frivillig) og provster (obligatorisk), som varetages af FUV. Kun på denne måde kan uddannelsen af personaleansvarlige medvirke til at understøtte et godt arbejdsmiljø lokalt. Vi gør opmærksom på behovet for uddannelse og efteruddannelse på tværs af de to ledelsesstrenger og henviser til de positive erfaringer fra pilotprojektet "tostrengt struktur, enstrengt kultur", som FUV udviklede og testede i to provstier i samarbejde med Landsforeningen af Menighedsråd.

Med venlig hilsen

Birgitte Stoklund Larsen
Rektor

Elof Westergaard
Bestyrelsesformand

FOLKEKIRKEN

KØBENHAVN • LØGUMKLOSTER • AARHUS • FUV@KM.DK • WWW.FKUV.DK
EAN.NR. 5798 000 84 23 42 • CVR.NR. 25 96 18 38

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Sofia Spacciante (ss@grundtvigskforum.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Grundtvigsk Forum, vedr. høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
Aktnummer	307
Identifikationsnummer	514048
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Grundtvigsk Forums høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679 Grundtvigsk Forum_Høringssvar sagsnr. 2025-4679
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Formand Grundtvig (formand@grundtvig.dk), Ulla Bidstrup (UMB@KM.DK)
Fra: Sofia Spacciante (ss@grundtvigskforum.dk)
Titel: Grundtvigsk Forums høringssvar vedr. sagsnr. 2025-4679
Sendt: 22-08-2025 15:38
Bilag: Grundtvigsk Forum_Høringssvar sagsnr. 2025-4679.pdf;

Du får ikke ofte mails fra ss@grundtvigskforum.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Til Kirkeministeriet,

Hermed fremsendes høringssvar på vegne af foreningen Grundtvigsk Forum i forbindelse med lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet: **Sagsnr. 2025-4679.**

De bedste hilsner

Sofia Spacciante

Engagementskoordinator

Grundtvigsk Forum

Vartov – Farvergade 27

1463 København K

3125 5081

ss@grundtvigskforum.dk

Grundtvigskforum.dk

Til By-, Land- og Kirkeministeriet
km@km.dk

Akt nr.: 477939
Sagsnr. 2025 – 4679

Vartov, 22. august 2025

Grundtvigsk Forums høringssvar

I forbindelse med lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Grundtvigsk Forum (stiftet 1898) er en forening bestående af enkeltmedlemmer og kredse ud over hele landet med hovedsæde på Vartov, Farvergade 27, København. Foreningens formål er at udbrede kendskab til Grundtvigs tanker om kristendom og menneskeliv gennem oplysningsvirksomhed om folkelige og kirkelige spørgsmål, styrke samhørigheden mellem kirke og folk i Danmark, at sikre frihed og gode vilkår for evangeliets forkyndelse og at fremme et forpligtende folkeligt fællesskab.

Grundtvigsk Forums styrelse vil indledningsvist give udtryk for glæde over, at man med arbejdet med den fremlagte rapport og det efterfølgende lovgivningsarbejde forholder sig til både de undersøgelser, der har peget på et belastet arbejdsmiljø mange steder i folkekirken og til det faktum, at en stor mængde menighedsrådsmedlemmer har ønsket forenkling af menighedsrådsarbejdet.

For Grundtvigsk Forum er det afgørende, at de folkevalgte menighedsråd ikke kun er en bestyrelse, men også er sognemenighedens valgte repræsentanter. Som sådan skal deres mulighed for at udføre deres tillidshverv styrkes, sådan at deres medejerskab og engagement fastholdes. Her tilslutter vi os I.C. Christensens ord: "*Vil man gøre Folkekirken afholdt af dens medlemmer, da bør man (...) give dem indflydelse på styrelsen af folkekirkens sager, thi derigennem vækkes interesse og kærlighed for dem.*"

I Grundtvigsk Forums styrelse findes der flere synspunkter på de forskellige dele af lovforslaget – også nogle af dem, der berøres nedenfor – men vi vil som fælles svar på lovforslaget gerne fremkomme med følgende bemærkninger:

1. Vedrørende § 2: Vi er klar over, at det mange steder kan være vanskeligt at stille fuldt menighedsråd velvidende at der er forskel på land- og bysognes udfordringer. Ideal i rapporten for det lovforberedende arbejde er effektive bestyrelser, men vi mener dog, at ligesom bysognes menighedsråd kan blive for stor, så kan landsognes menighedsråd blive for små, hvor opgaverne er mange og store. Vi mener ikke at kræfter i menighedsrådet uden videre kan erstattes af frivillige kræfter ad hoc. Der er principiel forskel på folkevalgte til tillidshverv, der har mandat og kan holdes ansvarlige og er forpligtet på kontinuitet på den ene side og frivillige, der ikke tilsvarende kan holdes ansvarlige, på den anden. Folkekirkens midler og beslutninger bør forvaltes af folkevalgte.

Grundtvigsk Forum
Vartov - Farvergade 27
1463 København K
4193 9000
hej@grundtvigskforum.dk
grundtvigskforum.dk

- a. Provsten bør være født medlem af et menighedsråd, for at have forankring i lokalt kirkeliv og menighedsråd (stk. 1)
 - b. Suppleringen af medlemmer med en ekstra, og forslag om ekstra medlemmer pr. sogn i fælles menighedsråd giver mulighed for at justere menighedsrådets medlemmer efter behov. Men menighedsråd med flere sognekirker, kan blive for små.
 - c. § 2 stk. 4: Det er uklart hvad et fælles menighedsråd er til forskel fra et menighedsråd?
2. § 2 fortsat: Vi har fuld forståelse for at det for nogle præster kan blive uoverskueligt at sidde i flere menighedsråd bl.a. hvor præsterne f.eks. er ansat i små kvoter eller i storpastorater. Denne forpligtelse må begrænses, hvad rapporten også ønsker. Vi mener dog det bør ske i en afvejning i forhold til det principielle synspunkt, at præster bør deltage i menighedsrådsarbejdet, hvor det på nogen måde er muligt og evt. på aftalte vilkår. Hvis forpligtelsen kommer til at hvile på få eller måske kun en enkelt præst i rådet bliver denne "repræsentant" for præsterne ligesom der sidder en repræsentant for de øvrige medarbejdere. Men præster er ansat og forpligtet på særlig vis. Enhver præsts fødte medlemskab af et menighedsråd er med til at fastholde såvel præst som menighedsråd på et gensidigt forpligtende og godt samvirke mellem teologens og lægmandens aspekter på sognets kirkelige arbejde. Vi vil i forlængelse af dette også slå et slag for at funktionspræster fortsat har en form for tilknytning til et menighedsråd eller sogn, for ikke at blive institutionelle eller stærkt funktionsorienterede satellitter.
 - a. Præster i varige kvoteansættelser bør i udgangspunktet være fødte medlemmer af et menighedsråd. Et medlemskab, som biskoppen i forbindelse med distriktsdeling kan løse dem fra.
3. Vi tilslutter os forslaget om ændret titel til kontaktpersonen således at denne i fremtiden kaldes personaleansvarlig og skal gennemgå en uddannelse som forudsætning for at bestride dette hverv.
4. Vedr. § 15 stk 5: Lovforslaget kan rykke ved opfattelsen af rådets legitimitet som demokratisk valgt men erkender at rådet både er valgt og arbejdsgiver. Vi tilslutter os den nye mulighed for at ekskludere et menighedsrådsmedlem, hvor der er tale om overtrædelse af lov og følgelig en vedvarende og voldsom belastning af arbejdsmiljøet som følge af et medlems ageren. Det skal kun ske helt undtagelsesvist og have sin endelige forankring hos biskoppen, der har det overordnede tilsyn med kirkens liv. Skal en afgørelse om eksklusion kunne appelleres til Kirkeministeriet, som i gældende lov?
5. Vi noterer at lovforslaget mod rapportens anbefaling, fastholder muligheden for drift af præsteboliger i menighedsrådets regi, hvor det ønskes og omvendt overdrages til provstiet, hvor det ønskes. En sådan

frivillighed findes i den nuværende lovgivning og giver dermed allerede mulighed for forenkling i menighedsrådets arbejde, hvis det er i denne sammenhæng, den ønskes. Det er klart at placeringen skal fastlægges for en årrække, så eventuel tilknytning af arbejdskraft i provstiet til opgaven kan planlægges med rimelighed. Det er i denne sammenhæng vigtigt for Grundtvigsk Forum at fastslå, at der findes forskellige lige legitime motivationer til at lade sig vælge ind i et menighedsråd.

Menighedsrådsmedlemmer, der gerne vil og mener sig kompetente til at bidrage til det lokale kirkeliv i forbindelse med vedligehold af bygninger, har lige så legitim motivation som medlemmer, der nærer ønske om at sidde i menighedsrådets gudstjenesteudvalg eller kulturudvalg. Lovforslaget angiver i øvrigt risikoen for misforhold mellem menighedsråd og præst som grund til at flytte vedligehold af boliger fra alle menighedsråd. Her mener vi, at der også kan opstå konflikter og misforhold, hvor præsten oplever at dennes direkte leder (provsten) sidder med delansvar for præstens bolig.

- a. Det bør præciseres at præsteboliger og sognegårde fastholdes i menighedsrådets regi og kan overdrages til provstiudvalget.
 - b. Vedr. § 21: Hvilken ret har et menighedsråd over en sognegård, der ligger i tilknytning til en præstegård i de tilfælde, hvor præstegården er overdraget til provstiet? I det lovforberedende arbejde står der: "der vil i den forbindelse kunne fastsættes regler for brugsret til sognegården." Skal menighedsrådet indgå en brugsretsaftale for at få adgang til sognegården?
 - c. Det er uklart hvilken juridisk ret eller høring menighedsråd har i forbindelse med salg eller nedlæggelse af præsteboliger, hvis de er overdraget til provstiet.
6. Vi savner en økonomisk beregning af, hvad det vil koste at overdrage ejendomme fra menighedsråd til provstier, obligatoriske kurser og honorarer, ansættelser i provstiet til at centralisere opgaver.
 7. Vi tilslutter os tydeliggørelsen af, at præster/menighedsråd har initiativret til at rejse liturgiske spørgsmål.
 8. Vi forstår, at det kan være en forenkling at fjerne en række godkendelseskrav for ændringer af kirkegårdenes indretning. Ikke desto mindre er de nuværende krav for os at se, også en god mulighed for, at ændringerne altid sker i samarbejde med provsti og stiftsøvrighed. Denne samtale sikrer, at menighedsrådet ikke står alene, når der skal træffes beslutninger om kirkegårdenes indretning. Ved at indretningen af kirkegården sker i samtale med andre myndigheder sikres der en kontinuitet, der varer længere en menighedsrådets funktionsperiode.
 9. Vedr. § 1 stk. 2: Vi er bekymrede over den linje der gives for menighedsrådsarbejdet, idet man modarbejder de lokale særkender i de forskellige menighedsråd, når man ligestiller evangeliets forkyndelse,

gudstjenester, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning, diakoni og mission. Desuden giver man måske menighedsrådet det indtryk, at der er flere opgaver, som de ville have svært ved at løfte.

10. Vi mener at man med formuleringen: "Menighedsrådet er ansvarligt for folkekirkens virke i sognet og skal sørge for gode rammer for evangeliets forkyndelse og kirkens liv og vækst" vil ramme det virke ind, som selvfølgelig også indeholder " gudstjenester, kirkelige handlinger, den kirkelige undervisning, diakoni og mission", men man undgår at kunne udpege særlige opgaver, et medlem som uværdigt hvis vedkommende for eksempel ikke opfatter sit arbejde i menighedsråd som missionsarbejde.

Vi anmoder om en udvidelse af høringsperioden. Forslaget er udarbejdet i et lukket udvalg bestående af repræsentanter for kirkelige interesseorganisationer. Lovforslaget 1. juli 2025. Folkekirkens valgte medlemmer i menighedsråd, provstiudvalg og stiftsråd holder ikke møder i det vante omfang hen over sommer og ferie, og har derfor ikke haft mulighed for at sætte sig ind i et omfattende lovforslag, der rykker ved forholdet mellem sogn, provsti og stift. Folkekirkens demokratiske råd og udvalg har ansvar for den folkekirkens økonomi. Et lovforslag, hvis økonomiske konsekvenser det lovforberedende udvalg ikke har regnet på.

På vegne af Grundtvigsk Forum,

Kirsten Margrethe Andersen
Formand, Grundtvigsk Forum
Tlf. 2680 1650
formand@grundtvig.dk

Ulla Morre Bidstrup
Næstformand, Grundtvigsk Forum
Tlf. 2464 4147
umb@km.dk

Brevdato	22-08-2025
Afsender	Mette Moesgaard Jørgensen (Domprovst-provst, Morsø Provsti)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra samarbejdende MR i 8 provstier, vedr. høringssvar Sagsnr. 2025-4679
Aktnummer	495
Identifikationsnummer	514088
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Til By-, Land- og Kirkeministeriet vedr. høringssvar Sagsnr. 2025-4679 (STPR F2 3604491) Høringssvar august 2025 (005)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Mette Moesgaard Jørgensen (MEMJ@KM.DK)
Titel: Til By-,Land- og Kirkeministeriet vedr. høringssvar Sagsnr. 2025-4679 (STPR F2: 3604491)
Sendt: 22-08-2025 20:31
Bilag: Høringssvar august 2025 (005).pdf;

Hermed fremsendes høringssvar på vegne af Bestyrelsen for samarbejdet om Personalekonsulenter i 8 provstier i Aalborg Stift.

Med venlig hilsen

Mette Moesgaard Jørgensen

Provst, Sognepræst KBF

MEMJ@KM.DK

Tlf. 97722030

Mobil +4523411484

Morsø Provsti

morsoe.provsti@km.dk

Aalborg Stift

www.km.dk

Til Kirkeministeriet

Nykøbing Mors 22 august 2025

km@km.dk

Sagsnr. 2025-4679

Høringssvar til

Forslag til Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd (Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet)

Vi takker for muligheden for at afgive høringssvar til ovennævnte lovforslag.

Lovforslaget foreslår et nyt §11f, stk. 2, hvoraf det fremgår, at man ønsker et lovpligtigt kursus for alle personaleansvarlige. Det fremgår endvidere af kommentarerne til lovforslaget, at kurset skal afholdes som internatkursus af 3 dages varighed og med en estimeret udgift på kr. 15.000 pr. deltager.

Vi bakker fuldt ud op om ønsket om at opkvalificere de personaleansvarlige i Folkekirken, men vi frygter, at udgiften ikke vil stå mål med det udbytte, man kan forvente vil blive resultatet af et lovpligtigt 3-dages internatkursus for alle personaleansvarlige.

Vi foreslår derfor en mere fleksibel model, hvor kursusform og tidspunkter kan tilpasses lokale behov, og hvor kurserne kan afvikles af relevante aktører tættere på menighedsrådene. En fleksibel model, hvor kurser kan afholdes om aftenen eller i weekender, hvor der gives mulighed for merit, og hvor undervisningen også kan inddrage lokale udfordringer.

Det er i forvejen ofte vanskeligt at få menighedsrådsmedlemmer til at påtage sig opgaven som kontaktperson/personaleansvarlig, og vi frygter, at et lovkrav om 3-dages internatkursus vil gøre det endnu sværere at rekruttere personer til denne opgave.

Vi foreslår således en model, hvor Kirkeministeriet fastsætter rammer og mål for kursernes indhold og varighed, mens selve undervisningen kan varetages lokalt – på samme måde som det kendes fra den lovpligtige uddannelse af arbejdsmiljørepræsentanter.

Vi ønsker mulighed for at inddrage vores personalekonsulenter i afviklingen af kurserne. Vores personalekonsulenter har et bredt kendskab til alle typer af sager og gennem den tætte kontakt til menighedsrådene et indgående kendskab til sogne og kontaktpersoner. Konsulenterne har løbende kontakt med menighedsrådene og understøtter ledelsen med fokus på såvel selvledelse, fjernledelse og daglig ledelse. Konsulenterne inddrages ikke kun ved problemer og udfordringer, men også som sparringspartnere i forbindelse med udvikling, forbedringer og behov.

Vi finder det problematisk, at lovforslaget med indførelse et nyt §11f, stk. 2, vil pålægge personaleansvarlige et obligatorisk kursus af tre dages varighed, suppleret med webinarer. Ifølge den estimerede kursusudgift på ca. 15.000 kr. pr. personaleansvarlig, vil det medføre en udgift på 1.605.000 kr. for de 107 menighedsråd i vores samarbejde – hvortil yderligere udgifter for webinarer kommer. Da kirkekasserne selv skal afholde udgifterne, vil dette udgøre en betydelig belastning af en i forvejen presset folkekirkelig økonomi.

Ved at lade vores egne personalekonsulenter forestå undervisningen kan vi gennemføre kurserne billigere, mere fleksibelt og samtidig styrke relationen mellem personaleansvarlige og konsulenter. Samtidig forventer vi, at det vil være mere attraktivt at påtage sig funktionen som personaleansvarlig, end hvis man skal pålægges et 3-dages internatkursus.

Dette høringssvar er drøftet og godkendt af bestyrelsen for de samarbejdende menighedsråd i Aalborg Vestre Provsti, Aalborg Østre Provsti, Aalborg Nordre Provsti, Budolfi Provsti, Morsø Provsti, Rebild Provsti, Jammerbugt Provsti og Brønderslev Provsti på bestyrelsesmøde den 19. august 2025.

Med venlig hilsen

Mette Moesgaard Jørgensen, Provst for Morsø Provsti
Formand for bestyrelsen for de samarbejdende menighedsråd

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Henrik Højen (heh@kordegn.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Danmarks Kordegneforening, vedr. Høringssvar, Ministeriets sagsnr. 2025 – 4679 og sagsnr. 2025- 5593
Aktnummer	512
Identifikationsnummer	514525
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar, Ministeriets sagsnr. 2025 – 4679 og sagsnr. 2025- 5593 høringssvar
Dokumenter uden PDF- version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Med venlig hilsen

Henrik Højen
Formand Danmarks Kordegneforening
Tlf. nr. 21697305

Sekretariatet
Hjulmagervej 8
7100 Vejle
dk@kordegn.dk
Tlf. 75 84 11 19

www.kordegn.dk

Vejle, den 24. august 2025

Høringssvar til udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.

Til Kirkeministeriet

Høringssvar til forslag til ændring af bkg. af lov om MR m.fl.
Ministeriets sagsnr. 2025 – 4679, 1) og sagsnr. 2025- 5593, 2).

Danmarks Kordegneforenings høringssvar tager udgangspunkt i hvilke ændringer, der kan have betydning for kirkefunktionærer som er ansat af menighedsrådene i henhold til organisationsaftale og protokollat gældende for kordegne.
Danmarks Kordegneforening har flg. bemærkninger.

Danmarks Kordegneforening kan bakke op omkring udkastes formuleringer i § 1. stk. 3.
§6. Ændring i antallet af valgte medlemmer: Bemærkninger vedr. muligheder for konstituering efter minimumsmodellen.

Der bør ved valg af minimumsmodellen være krav om, at der ved konstituering vælges en kasserer, som regnskabsfører kan have sparring med og som kan være kontaktperson til menighedsrådet.

Sognets økonomi er et væsentligt omdrejningspunkt og bør været et betydeligt fokuspunkt. I minimumsmodellen, bør det overvejes hvor mange opgaver der kan placeres hos formanden.

Konstituering

Det fremgår af udkastet, bl.a. § 11.d. at menighedsrådet kan nedsætte udvalg, også udvalg bestående af ikke valgte menighedsrådsmedlemmer til at varetage forskellige opgaver i sognet og at der til disse udvalg skal udarbejdes procedurer og kommissorier. Ved denne mulighed bør det tydeliggøres hvem i udvalget der har hvilke ledelses – og instruktionsbeføjelser i forhold til kirkefunktionærerne.

Kordegneforeningen hilser forslaget om obligatoriske kurser til formand, kasserer, personaleansvarlig og daglig leder velkomment. De foreslåede antal kursusdage må anses som et absolut minimum.

§39. stk. 4 – tilføjelse, opbakning til et tydeligt krav om at menighedsråd orienterer provst og biskop om påbud fra Arbejdstilsynet

Vedr. forslag om at forvaltning af fast ejendom.

Det fremgår af lovforslaget §2, nr. 15 af ansvaret for præsteembedets ejendomme flyttes til provstiet.

Ved en sådan flytning bør det fremgå og tages stilling til, hvem der fremadrettet vil have ledelses - og instruktionsbeføjelser i forhold til de ansatte som pt. og vel også fremadrettet f.eks. passer præstegårdshaven og evt. fælles p-plads og udenomsarealer og dette vil også i nogle tilfælde gælde for sognegården: Hvem vil i givet fald skulle være ansættelsesmyndighed for de ansatte der udfører disse opgaver.

Årsagen til at vi nævner denne problematik, er at daglige ledere ofte er personaleansvarlige for ansatte i sognegårde og på kirkegårde

Med venlig hilsen

Med venlig hilsen

Henrik Højen

Formand for Danmarks Kordegneforening

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Morten Hofmann Rytter, Den Offentlige Gruppe (morten.rytter@3f.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra 3F, vedr. Høringssvar, sagsnr. 2025-4679
Aktnummer	332
Identifikationsnummer	514354
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar, sagsnr. 2025-4679 3F høringssvar til høring om Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi mm
Dokumenter uden PDF- version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Morten Hofmann Rytter, Den Offentlige Gruppe (morten.rytter@3f.dk)
Titel: Høringssvar, sagsnr. 2025-4679
Sendt: 25-08-2025 08:26
Bilag: 3F høringssvar til høring om Lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi mm.pdf;

Kære Kirkeministeriet

Hermed 3F's høringssvar til høringen om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet, sagsnummer 2025-4679.

De bedste hilsner

Morten Hofmann Rytter
Konsulent

3F Den Offentlige Gruppe
Kampmannsgade 4
1790 København V

Telefon 88 92 01 52
Mobil 60 25 34 54
www.3f.dk

Kirkeministeriet

Høring over ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om ansættelse af stillinger i folkekirken m.v. og lov om valg til menighedsråd (KM F2: 505815).

Sagsnr. 2025-4679.

3F takker for mulighed for at afgive høringssvar til lovforslaget

Overordnede vurderinger

3F mener at det er positivt at lovforslaget forsøger at imødekomme nogle af udfordringer som er omkring arbejdsmiljøet i Folkekirken og med menighedsrådenes rolle som arbejdsgiver.

Samtidig må vi påpege at det er meget små skridt der tages her og at man med lovforslaget risikerer at forpasse muligheden for at gøre endnu mere, som kunne skabe en bedre struktur, der understøtter en professionalisering af Folkekirkens rolle som arbejdsgiver.

3F har ikke en holdning til hvordan Folkekirken indrettes i antal sogne eller samarbejder mellem sogne, provstier og skift. Men strukturen i Folkekirken er nødt til at forholde sig til sin rolle, som arbejdsgiver og også i praksis i hvert eneste sogn at kunne varetage den rolle og leve op til lovgivning og de aftaler vi har som parter.

Vi ser gerne en drøftelse af hvordan strukturen i Folkekirken kan understøtte rollen som arbejdsgiver endnu bedre for at sikre et bedre arbejdsmiljø.

Vi ser dog positivt på at man klarere definerer en personaleansvarlig og at det åbner op for at tage større ansvar for opgaven. Når det er sagt, så er et 3 dages kursus meget lidt til at nå at forstå rollen som personaleansvarlig, der både rummer jura, kendskab til overenskomsterne og arbejdsmiljøloven og dertil hele rollen med at lede arbejdet.

Vi håber derfor at der arbejdes med yderligere lederkurser – særligt indenfor arbejdsmiljø og overenskomstkendskab

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Pkt. 1, § 1 stk. 3. Vi finder det væsentligt at det slås fast, at menighedsråd, provst og biskop skal samarbejde om forhold, der har betydning for arbejdspladsen. Vi havde gerne set, at det i § 1 stod tydeligt, at den folkekirkelige arbejdsplads udgøres af et forpligtende samarbejde mellem menighedsråd, præster og kirkefunktionærer.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk
CVR-nr. 31 37 80 28

Pkt. 16 § 8 a stk. 1.

Vi støtter at man udskifter "kontaktperson" med "personaleansvarlig". Det er helt essentielt at der er klarhed over hvem der påtager sig ansvaret og hvad det ansvar indebærer

Vi ser gerne at der kommer materiale, som personaleansvarlige skal støtte sig til i arbejdet. Det kan indeholde grundlæggende principper indenfor personaleledelse, lovgivning, aftalevilkår og principperne i den danske aftalemodel.

Pkt. 27, § 11 f

Som allerede nævnt ser vi det som positivt, at der indføres obligatorisk uddannelse for personaleansvarlige, men et kortvarigt kursus vil kun i beskedent omfang forøge de ledelsesmæssige kompetencer. Vi mener der bør arbejdes med supplerende kurser indenfor relevante område.

Pkt. 32 - pkt. 35, § 15 Vi ser det som uhyre positivt, at der indføres en mulighed for at fratage et menighedsrådsmedlem enkeltmandsposter, samt at menighedsrådet kan beslutte, at et rådsmedlem skal udtræde af menighedsrådet, når vedkommende systematisk belaster arbejdsmiljøet på den folkekirkelige arbejdsplads.

Med venlig hilsen

3F

På vegne af 3F

Louise Røssell Wredstrøm
Forhandlingssekretær
3F Den Offentlige Gruppe
Tlf: 60 25 35 09
@: louise.wredstrom@3f.dk

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Anne Vium Skaarup (avs@skaaruplandskab.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra kirkegårdskonsulenterne i alle stifter vedr. Høringssvar i forbindelse med sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	326
Identifikationsnummer	514363
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar i forbindelse med sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar om forenkling 20250825
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Mogens Dueholm (mdu@skaaruplandskab.dk), Mette Fauerskov (mf@mflandskab.dk), anne marie møller (am@mflandskab.dk), Karin Nygaard Corfitzen (knc@opland.eu), Friedemann Rüter (kirkegaardskonsulent@gaardrum.dk), Mogens Andersen (Arkitekt@mbandersen.dk), Benedikte Piil (b@piil.net), Arkitekt Susanne M Wagner (kontakt@arkitektwagner.com)
Fra: Anne Vium Skaarup (avs@skaaruplandskab.dk)
Titel: Høringssvar i forbindelse med sagsnr. 2025 – 4679
Sendt: 25-08-2025 08:49
Bilag: Høringssvar om forenkling 20250825.pdf;

Du får ikke ofte mails fra avs@skaaruplandskab.dk. [Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt](#)

Hermed fremsendes på vegne af kirkegårdskonsulenterne høringssvar i forbindelse med høring over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

Med venlig hilsen

Anne Vium Skaarup
Partner
Landskabsarkitekt MAA

**SKAARUP
LANDSKAB**

Direkte +45 23434642
www.skaaruplandskab.dk

By- Land og Kirkeministeriet

25. august 2025

Høringssvar til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet. (sagsnr. 2025 – 4679)

Kirkegårdene er en uvurderlig del af Danmarks kulturarv og landskab. De udgør ikke blot begravelsespladser, men også kulturhistoriske helheder med stor betydning for lokalsamfund, landskab og arkitektur. At sikre deres kvalitet kræver langsigtet, helhedsorienteret planlægning baseret på faglighed.

Vi, de danske kirkegårds konsulenter, skal derfor på det kraftigste opfordre til, at de foreslåede lempelser af godkendelsesordningerne ikke gennemføres uden at der samtidig etableres robuste mekanismer for faglig inddragelse. Uden dette er der betydelig risiko for uoprettelige tab af kulturhistoriske, landskabelige og naturmæssige værdier, uden at menighedsrådenes arbejde forenkles. Specifikt for kirkegårdene må man sige, at de i disse år befinder sig i en brydningstid og derfor er der netop nu særlig brug for faglighed inden for kirkegårds kultur, landskabsarkitektur, anlægsteknik, differentieret pleje etc.

Menighedsrådene spiller en central rolle i folkekirkens liv, men selv om menighedsrådene er meget engagerede i deres kirkegårde og vil dem det bedste, så besidder de ikke faglig viden på kirkegårdsområdet. Det er et område sammensat af mange specialiserede fagligheder, som man hverken kan forvente eller forlange, at et menighedsråd sammensat af frivillige besidder eller har overblik over.

Af "Bemærkninger til lovforslaget" (s 173) fremgår, "at menighedsrådet skal sikre, at der ikke sker forringelser af de kulturværdier, der er knyttet til kirkebygningen og kirkegårde, herunder ved fældning af markante og karakterfulde træer. Menighedsrådet skal således blandt andet overholde de beskyttelsesbestemmelser for kirker og kirkegårde, som fx fremgår af lokalplaner, kirkebyggelinjer og Exner-fredninger, der sikrer indkigget til kirkerne og placering af bebyggelse eller beplantning tæt på kirker og kirkegårde, ligesom et kulturhistorisk museum i relevant omfang skal inddrages, jf. museumsloven".

Vi har som specialiserede landskabsarkitekter og kirkegårds konsulenter en betydelig gren af denne faglige viden og har berøring med de mange og meget forskellige menighedsråd landet over. Denne indsigt giver os anledning til følgende kommentarer til det fremsatte lovforslag:

1. Menighedsrådene har som udgangspunkt ikke viden om hvilke kulturhistoriske, landskabsarkitektoniske, og beplantningsmæssige værdier, deres kirkegårde indeholder. En af vores kernekompetencer er at udpege og bevidstgøre menighedsråd om disse værdier, når der ønskes eller kræves ændringer. De fleste kirkegårde – også dem der ikke vil blive kategoriseret som "umistelige" - indeholder flere af disse værdier, som vil forsvinde uden en

langsigtet og forpligtende planlægning, der sikrer, at efterfølgende menighedsråd ikke ubevidst handler uhensigtsmæssigt i mangel på overleveret viden.

2. Menighedsrådene har ikke overblik over beskyttelsesbestemmelser for kirker og kirkegårde. Endvidere er der flere andre afvejsninger og hensyn end de nævnte, der bør indgå i overvejelser om ændringer, beplantning og nybyggeri på og ved kirkegårdene. Det er ikke en forenkling af menighedsrådsarbejdet at pålægge menighedsrådene ansvaret for overholdelse af dette.
3. Det er vores erfaring, at menighedsrådene ikke har de faglige kompetencer til at planlægge langsigtet for kirkegårdenes udvikling. En langsigtet planlægning er yderst vigtig, da fredningstider betyder, at ændringer kun kan ske langsomt. At menighedsråd almindeligvis skifter ofte understreger behovet for langsigtet planlægning. Hvis ikke der planlægges langsigtet begrænser ændringer og fornyelser sig til punktvis og usammenhængende ad-hoc-løsninger uden blik for helheden.

Konkrete eksempler på lovforslagets betydning for kirkegårdene

Af lovforslaget fremgår, at Provstiudvalget ikke længere skal godkende reguleringsplaner for kirkegårdene, og at Stiftsøvrigheden skal godkende reguleringsplaner for umistelige kirkegårde.

Af bemærkningerne (s. 33, 37-38) fremgår, at gældende krav om godkendelse ved provstiudvalg eller stiftsøvrighed af menighedsrådets beslutninger vedr. kirkegårdene afskaffes. Dog ikke for "umistelige" kirkegårde, hvor ændringer skal godkendes af stiftsøvrigheden.

4. Reguleringsplaner omfatter store ændringer af kirkegårdsanlæggene og bør ikke gennemføres uden de rette faglige kompetencer, bistand og myndighedsbehandling. Se pkt. 1.
5. Den foreslåede ordning "vil betyde, at menighedsrådene fremover kan beslutte køb og salg af arealer og bygninger på eller uden for kirkegården, opførelse, ombygning og nedrivning af bygninger på eller uden for kirkegården".
Uden den nuværende godkendelsesprocedure er der risiko for, at eksempelvis kulturhistorisk værdifulde og bevaringsværdige kapelbygninger bliver fjernet. Endvidere er der risiko for, at der opføres bygninger, der er overdimensionerede, med ringe stedtilpasning og med en uheldig placering. For fremtoningen og synligheden af kirke, kirkegården og omgivelser, mener vi, at Folkekirken har et særligt nationalt og kulturlandskabeligt ansvar, som bør ligge ud over det at lette menighedsrådene administrative byrder.
7. Ordningen vil betyde, at "menighedsrådet kan beslutte anlæggelse, udvidelse og nedlæggelse af kirkegårde og parkeringspladser til brug for kirkegården uden forudgående godkendelse".
Anlæggelse og udvidelse af kirkegårde kræver faglig bistand fra en landskabsarkitekt med speciale i kirkegårdsanlæg. Flere af de nye kirkegårde og kirkegårdsudvidelser, der blev

anlagt i perioden 1930 til 2015 er planlagt af indsigtsfulde landskabsarkitekter, og de er i dag landskabsarkitektoniske hovedværker. Uden den nuværende godkendelsesprocedure er der risiko for, at nye kirkegårdsanlæg ikke får den funktionalitet og kvalitet, så de bliver attraktive for brugerne. Det samme gælder parkeringsanlæg med tilhørende belysning mm, hvis udformning har stor betydning for det samlede kirkelige anlæg.

8. Ordningen vil betyde, at "menighedsrådet fremover vil kunne beslutte at fælde træer på kirkegården og vedtage en reguleringsplan for kirkegården uden forudgående godkendelse".
Hvis ikke fældning af træer skal godkendes, er der stor risiko for, at værdifulde og bevaringsværdige træer med høj biodiversitet bliver fjernet – alene med den begrundelse at de taber blade. Eller at de bliver fældet, fordi de fejlagtigt opleves som farlige. Uden faglig vurdering og godkendelsesprocedure for fældning af gamle træer, vil man nemt kunne skyde sig selv i foden i forholdt til Folkekirkens målsætning om grøn kirkegård, herunder mere biodiversitet.
9. Ordningen vil betyde, at det nu vil være "menighedsrådet (som) fortsat skal sikre, at der ikke sker forringelser af kulturværdier" Se pkt. 1.
10. Det beskrives, at de "gældende regler om godkendelse af beslutninger vedrørende kirkebygningen, kirkegårdens indhegning og indgangspartier foreslås ikke ændret."
Forbedret tilgængelighed til kirken omfatter almindeligvis, at terrænet langs kirkebygningen bliver hævet. Hvis tilgængeligheds løsninger i terræn til kirkebygningen ikke fremover skal godkendes, er der risiko for, at de mange forslag til funktionelt- og arkitektonisk uheldige eller skæmmende løsninger, som vi med den nuværende høringsordning har set, vil blive gennemført med stort tab af kulturværdi til følge.

Andre bemærkninger

11. Det foreslås, "at kirkegårdskonsulenterne, der er tilknyttet landets 10 stifter, skal screene og udpege de kirkegårde i stiftet, som vurderes at være umistelige"
Det foreslås, at begrebet "umistelig" alene omfatter kirkegårde med store kulturhistoriske kvaliteter (er uddybet s 190), og at der skal udpeges 10-20 stk.

Der findes i Danmark mange flere end 10-20 kirkegårde med store kulturhistoriske kvaliteter! og endnu flere som er "umistelige" af andre grunde end kulturhistoriske. Vi anser alle kirkegårde som umistelige ud fra en betragtning om, hvad de betyder for sognet, for brugerne og for de besøgende. En kategorisering af kirkegårdene forekommer på den baggrund ganske umulig.

Det forventes, at der afsættes 2.6 mio til screening, altså ca. 200.000 pr. stift, fratrullet udgifter til udvalget og sekretariatsbetjening (s 44). Det er tvivlsomt, om beløbet rækker til en kvalificeret screening af landets mere end 2.000 kirkegårde.

7. Hvis arbejder på kirkegården fremover som foreslået kan udføres uden en forpligtende inddragelse af kirkegårdskonsulent og Nationalmuseum er der dels risiko for, at hensynet til eksisterende gravsteder det ikke i bliver vægtet og dels at gravearbejder på kirkegården kommer til at berøre arkæologisk følsomme områder og lag. Dette gælder bl.a. i ifm. ledningsarbejde, nye bygninger, ny materialeplads, belægninger, terrænregulering, dræn på kirkegården og omkring kirken.
8. Afvanding. På grund af de tiltagende regnmængder er udfordringerne med fugt i kirkerne, vandproblemer på kirkegårdene mv. voksende og bliver nok ikke mindre i fremtiden. Løsning af disse spørgsmål kræver en højt specialiseret faglighed og er omkostningstunge. Med den nuværende godkendelsesprocedure bliver både Kgl. Bygningsinspektør, Nationalmuseet, Klima- og energikonsulent og Kirkegårdskonsulent hørt. Derved sikres det, at alle faglige aspekter bliver inddraget i løsningen. Uden inddragelse af konsulenterne risikeres det dels, at problemerne forværrer og dels, at Menighedsrådets investering bliver spildt.

Slutteligt må vi bemærke, at det undrer os, at Foreningen for Kirkegårdskultur samt kirkegårdskonsulenterne og de andre fagkonsulenter ikke har været inddraget i det forberedende arbejde, og at disse faggrupper ikke er inviteret til at give høringssvar.

Med venlig hilsen
Kirkegårdskonsulenterne

Mette Fauerskov, kirkegårdskonsulent i Ribe Stift
Anne Marie Møller, kirkegårdskonsulent i Aarhus Stift
Mogens Dueholm, kirkegårdskonsulent i Viborg stift
Benedikte Pill, kirkegårdskonsulent i Fyn Stift
Susanne Wagner, kirkegårdskonsulent i København Stift og Helsingør Stift
Mogens Andersen, kirkegårdskonsulent i Aalborg Stift
Karin N. Corfitzen, kirkegårdskonsulent i Roskilde Stift
Anne Vium Skaarup, kirkegårdskonsulent i Haderslev Stift
Friedemann Rüter, kirkegårdskonsulent i Lolland-Falster Stift

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Maja Ajslev (Maja.Ajslev@hk.dk)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra HK, vedr. Sagsnr. 2025 – 4679
Aktnummer	311
Identifikationsnummer	514386
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Sagsnr. 2025 – 4679 høringssvar
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Maja Ajslev (Maja.Ajslev@hk.dk)
Titel: Sagsnr. 2025 – 4679
Sendt: 25-08-2025 09:16
Bilag: høringssvar.pdf;

Kære Kirkeministerium

Hermed høringssvar fra HK Stat.

Venlig hilsen

Maja Ajslev
faglig konsulent

Telefon +45 7011 4545
Direkte +45 3330 4246
Mobil +45 2993 6129
Maja.Ajslev@hk.dk

HK Stat
HK Stats sekretariat
Weidekampsgade 8
2300 København S
[HK.DK](https://hk.dk)

Anmeld os på **Trustpilot**

[HK's privatlivspolitik](#)

OK26///

Det handler om dine
vilkår og dit arbejdsliv

Kirkeministeriet
KM@KM.DK
Sags.nr: 2025-4679

25. august 2025

Høringssvar fra HK Stat vedr. udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet

HK Stat takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget. Vi deler lovforslagets overordnede ambition om at styrke menighedsrådenes personaleledelse, skabe bedre rammer for et sundt arbejdsmiljø og sikre et konstruktivt samarbejde blandt funktionerne i Folkekirken.

Som faglig organisation med medlemmer, der arbejder i og omkring folkekirken, er vi særligt optaget af, at lovgivningen skaber holdbare rammer for god personaleledelse, tydelig ansvarsplacering og sikkerhed for, at arbejdsmiljøet prioriteres på linje med økonomi og bygningsforvaltning.

Bemærkninger til konkrete bestemmelser

§ 11 f, stk. 1-2 (Pkt. 27) – Kursuskrav for personaleansvarlige

Lovforslaget indfører et obligatorisk kursus på tre dage for personaleansvarlige, suppleret af onlinekurser for formand og kasserer. Det er et skridt i den rigtige retning, men HK Stat vurderer, at tre kursusdage er utilstrækkeligt i forhold til det ansvar, den personaleansvarlige påtager sig.

En personaleansvarlig i et menighedsråd skal blandt andet kunne håndtere:

- Ansættelsesretlige spørgsmål, herunder ansættelseskontrakter, opsigelser og ferieaftaler.
- Samarbejde med præster, provst og biskop.
- Arbejdsmiljøansvar og forebyggelse af konflikter.
- Håndtering af trivsel og psykisk arbejdsmiljø.
- Rollen som arbejdsgiver i en frivilligt baseret ledelsesstruktur.

HK/DANMARK
TELEFON +45 7011 4545
Bogstaven

Wendelbovej 8
Postboks 470
DK-2800 København C

Erfaringer fra andre dele af den offentlige sektor viser, at ledere med et begrænset uddannelsesforløb ofte kommer til kort, særligt i sager om psykisk arbejdsmiljø og konflikthåndtering. Hvis intentionen er en reel professionalisering, bør kurset derfor udvides til mindst fem kursusdage med praksisnær undervisning og case-baseret læring.

Vi anbefaler desuden, at der etableres mulighed for løbende opdateringskurser, så personaleansvarlige kan følge med i lovgivning og best practice.

Et længere og mere solidt kursusforløb vil bidrage til at forebygge konflikter og mistrivsel og dermed aflaste både provstier og biskopper i deres rådgivnings- og tilsynsrolle. HK Stat stiller sig til rådighed i forhold til at udarbejde et relevant og skræddersyet uddannelsesforløb for de kommende personaleansvarlige – valgte og ansatte.

§ 8 a, stk. 1 (Pkt. 16) – Ændring af kontaktperson til personaleansvarlig

HK Stat støtter, at begrebet "kontaktperson" udgår og erstattes af "personaleansvarlig", da det skaber større klarhed om, at der er tale om en egentlig arbejdsgiverrolle og ikke blot en kontaktfunktion.

Vi vil dog pege på, at hvis menighedsrådet beslutter, at funktionen som personaleansvarlig fremover skal varetages af en ansat daglig leder i stedet for et menighedsrådsmedlem, bør en sådan ændring efter vores opfattelse forudgående drøftes på et medarbejdermøde, jf. aftalen om medarbejdermøder i folkekirken.

Dette kunne med fordel være adresseret i bemærkningerne til lovforslaget for at understøtte gennemsigtighed og medarbejderinddragelse i beslutningsprocessen.

§ 15 (Pkt. 32-35) – Tilsyn med arbejdsmiljø

Lovforslaget indeholder præciseringer af samarbejde og konfliktløsning, hvilket vi hilser velkomment. Men HK Stat savner, at der i lovteksten indføres et stærkere eksternt tilsyn med arbejdsmiljøet.

Den nugældende lovgivning, kapitel 9, indeholder bestemmelser om tilsyn med menighedsrådets økonomiske dispositioner inkl. sanktionsmuligheder, ligesom der er et stærkt tilsyn med menighedsrådets forvaltning af kirkebygninger. Arbejdsmiljøet har imidlertid ikke samme formelle tyngde, selv om vi ved, at arbejdsmiljøproblemer i folkekirken kan være alvorlige og langvarige.

Efter vores opfattelse bør der på samme måde etableres et eksternt tilsyn med arbejdsmiljøet, med mulighed for at sætte menighedsrådsbeslutninger ud af kraft, hvis de indebærer væsentlige arbejdsmiljømæssige problemer, samt i de mest ekstreme tilfælde hjemsende personalet, indtil forholdene ikke længere udgør en risiko for de ansattes sundhed og trivsel.

Vi forventer ikke, at et sådant tilsyn ville blive anvendt hyppigt, men det vil sikre, at et menighedsråd for en belastet arbejdsplads nødvendigvis må gå i dialog med biskoppen for at finde løsninger. Det vil samtidig sende et klart signal om, at arbejdsmiljø har samme vægt som økonomi og forvaltning af bygninger i folkekirken.

Opsummering

HK Stat støtter lovforslagets intention om at professionalisere menighedsrådenes personaleledelse og forbedre arbejdsmiljøet i folkekirken. For at intentionerne kan realiseres i praksis, anbefaler vi:

1. At kurset for personaleansvarlige udvides til **mindst fem dage**, kombineret med efteruddannelse.
2. At lovbemærkningerne præciserer, at en beslutning om at overdrage personaleledelsen til en ansat daglig leder **skal drøftes på et medarbejdermøde**.
3. At der indføres et styrket **eksternt tilsyn med arbejdsmiljøet**, på linje med eksisterende tilsyn for økonomi og bygninger.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere dialog om forslagene og bidrager gerne til arbejdet med at udvikle indholdet af kursusforløb og rammerne for et styrket arbejdsmiljøtilsyn.

På vegne af HK Stat

Maja Ajslev

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Lene Crone Nielsen (LECN@KM.DK)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra foreningen "Studerterpræsterne i Danmark vedr. Høringssvar. Sagsnr. 2025-4679
Aktnummer	544
Identifikationsnummer	514435
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Høringssvar. Sagsnr. 2025-4679 Høringssvar fra Studenterpræsterne. Vedr. sagsnummer 2025 – 4679
Dokumenter uden PDF- version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Lene Crone Nielsen (LECN@KM.DK)
Titel: Høringssvar. Sagsnr. 2025-4679
Sendt: 25-08-2025 09:58
Bilag: Høringssvar fra Studenterpræsterne. Vedr. sagsnummer 2025 – 4679.pdf;

Hermed fremsendes Høringssvar vedrørende sagsnr. 2025-4679 fra Studenterpræsterne i Danmark (delforening under Præsteforeningen).

Mvh. Lene Crone Nielsen, formand [Høringssvar fra Studenterpræsterne. Vedr. sagsnummer 2025 – 4679.pdf](#)

Lene Crone Nielsen
Studenterpræst/Universitychaplain
Sognepræst Ansgars Kirke
T + 45 29 27 87 13
LECN@KM.DK
www.studenterpraest-odense.dk
Syddansk Universitet/University of Southern Denmark
Kontor/Office Ø3-303b-2
Campusvej 55
DK- 5230 Odense M

Jeg træffes ikke fredag/Friday is my day off

Høringssvar vedr. sagsnummer 2025 – 4679

Lovforslagets afsnit 2.1.2, paragraf 4, 5 og 10

Indsendt af "Studenterpræsterne i Danmark" som delforening under Præsteforeningen

Studenterpræsterne ønsker hermed at afgive høringssvar til det fremlagte lovforslag, særligt med henblik på **afsnit 2.1.2, paragraf 4, 5 og 10** (p.1-2).

Endvidere har vi en række **generelle kommentarer** til processen omkring lovforslaget (p.3).

.....

Vi ser med stor bekymring på det fremsatte forslag beskrevet i **afsnit 2.1.2, paragraf 4, 5 og 10**, hvor det foreslås, at præster med en ansættelse under 50 % som sognepræst ikke længere automatisk vil være fødte medlemmer af menighedsrådene, da dette vil ramme en stor del af studenterpræsterne.

I det følgende ønsker vi at fremhæve en lang række problematiske konsekvenser af forslaget såvel som praktiske, teologiske og strukturelle.

1. Øget afstand mellem funktion og fællesskab

Fjernelsen af funktionspræsterne fra menighedsrådene vil skabe en u hensigtsmæssig afstand mellem præst, menighed og sogn, og den tætte kontakt, der i dag eksisterer via menighedsrådsarbejdet, vil blive brudt. Dette vil svække funktionspræstens forankring i det lokale kirkeliv, og i praksis vil det betyde, at studenterpræsten mister både stemme og indflydelse i menighedsrådet. Omvendt vil menighedsrådene miste et vigtigt indblik i et arbejde, der foregår i en fremskudt funktion på uddannelsesinstitutionerne ("Folkekirken på udebane"), hvor studenterpræsterne i praksis er den gruppe af præster i folkekirken, som har den største kontakt til unge i perioden fra de bliver konfirmeret, til de skal giftes eller have deres børn døbt.

2. Risiko for A- og B-hold blandt præster

Lovforslaget risikerer at genskabe en u hensigtsmæssig opdeling af præsterne i et A- og B-hold – i stil med den tidligere ordning med sognepræster og hjælpepræster. Det kollegiale fællesskab mellem præster vil svækkes, og den ligeværdighed, som indtil nu har været en styrke i folkekirken og blandt præsterne, undermineres. Dette vil være til skade både for præsternes arbejdsmiljø, for rekruttering af præster til funktionspræstestillinger og for den samlede pastorale identitet.

I denne forbindelse er der overhovedet ikke redegjort for, hvorfor man ønsker at bryde den nuværende sammenhæng mellem kaldsret – at det er et menighedsråd, der i praksis kalder en studenterpræst (efter gennemførelse af ansættelsessamtaler, prøveprædikener m.m.) - og medlemskab af et menighedsråd. Det har både teologiske og praktiske implikationer, hvis studenterpræsterne ikke længere må være medlemmer af det menighedsråd, der lovligt kalder dem.

3. Tab af indflydelse og rettigheder

Hvis funktionspræsterne ikke længere er medlemmer af menighedsrådene, mister vi, i modsætning til sognepræste-kollegerne, muligheden for at påvirke beslutninger, som vedrører vores tjeneste. Dette vedrører væsentligst adgang til kirkerum til kirkelige handlinger, samt inddragelse i planlægning, prioritering og fordeling af ressourcer, som f.eks. kirkens øvrige personale. Studenterpræsterne betjener årligt et meget stort antal medlemmer af folkekirken, og det står os uklart, hvorfor disse medlemmer nu, som en konsekvens af dette lovforslag, i praksis skal stilles ringere end andre i.f.t. ressourceallokering m.m.

4. Svækket kendskab til funktionspræsternes arbejde

Menighedsråd og sogne mister med forslaget en vigtig adgang til viden om funktionspræsternes særlige arbejdsområder. Studenterpræsterne – som én gruppe blandt flere funktionspræster – har ikke adgang til kirker på de institutioner, vi er tilknyttet. Derfor er samarbejdet med sognekirken afgørende. Dette bliver i praksis svækket, hvis forbindelsen til menighedsrådene afbrydes. Studenterpræsterne har vores virke både på uddannelsesinstitutionerne og i kirken. Dette lovforslag vil fratage studenterpræsterne adgangen til ét af disse et væsentlige arbejdsrum, som vi høj grad benytter, når/hvis mennesker, vi er i kontakt med, ønsker kirkelige handlinger eller anden brug af kirkens rum. Studenterpræster har ofte en større føling med yngre medlemmer af folkekirken, som mange menighedsråd – med al respekt – i sagens natur ikke besidder. Det er derfor også en udviklingsmulighed for folkekirken generelt, som man med dette lovforslag risikerer at eliminere. Set fra et "brugersynspunkt" vil det være en forringelse, hvis de mennesker, som vi er sat i verden for at betjene, marginaliseres som folkekirkemedlemmer.

5. Økonomiske og strukturelle konsekvenser

Mange funktionspræsters aktiviteter er i dag understøttet økonomisk af sogne og provstier. Med den foreslåede ændring bliver funktionspræsterne i højere grad stillet udenfor det lokale kirkelige fællesskab, hvilket på sigt kan have negative økonomiske konsekvenser – både for den enkelte præst og for stillingernes bæredygtighed.

6. Svækket sammenhængskraft i folkekirken

Funktionspræster er, i deres nuværende virke, præster på lige fod med andre – blot med et særligt ansvarsområde. Lovforslaget medfører, at denne ligestilling ophæves, hvilket svækker den samlede sammenhængskraft i folkekirken. Når en præst mister sin forankring i sognet og i menighedsrådet, mister man det bånd, der forbinder specialfunktionen med det øvrige kirkelige fællesskab. Særligt vil man miste funktionspræsternes bidrag til fælles teologisk refleksion, indsatser i.f.t. samfundsmæssig relevans og udvikling i sognene øvrigt.

Afslutning

Vi anerkender, at der kan være behov for at præcisere roller og strukturer i folkekirken, men den foreslåede løsning skaber flere problemer, end den løser. Vi anbefaler derfor, at funktionspræster – uanset ansættelsesgrad – fortsat bevarer deres medlemskab af menighedsrådet i de sogne, hvortil de er kaldet og hvor de er ansat. Dette vil sikre både den nødvendige sammenhæng mellem præst og menighed, samt fastholde en helt rimelig ligeværdig og kollegial relation mellem præsterne.

Generelle kommentarer til processen omkring lovforslaget:

Høringsfristens placering

Det er vist ikke uden fortilfælde, men yderst kritisabelt, at høringsfristen på et så vidtgående lovforslag finder sted midt i sommerferien, hvor ingen af de demokratisk valgte organer, menighedsråd, provstiudvalg, stiftsråd m.fl. har møder og mulighed for at samles. Det samme gælder vores delforening af studenterpræster, som ikke har mulighed for at mødes hverken fysisk eller online, fordi de fleste holder ferie. Lovforslaget blev sendt i høring den 1. juli 2025 og fristen for høringssvar er den 25. august 2025, altså akkurat midt i alles sommerferie. Det kan kun tolkes som et udemokratisk forsøg på at presse forslaget igennem, hvilket er helt uacceptabelt.

Læsbarheden af lovforslaget

Vi finder desuden udkastet til lovforslaget på 239 sider svært gennemskueligt, hvor noget så enkelt som en indholdsfortegnelse og en samlet oversigt med forslagets juridiske begreber og definitioner ville have lettet læsningen.

Udkastet har derudover mange uklarheder, som dækkes ind med udsagn om, at ministeriet senere vil komme med mere specifikke regler for folkekirkens anliggender, hvilket ingen kan forholde sig seriøst til.

Forhastet og lukket proces

Vi studenterpræster finder hele forløbet og processen i udarbejdelsen af arbejdet med forslaget udemokratisk og forhastet. Der har siddet et lille lukket udvalg, som kom med en rapport og anbefalinger i april. Det har været til høring på tre møder forskellige steder landet, hvor der var begrænsede muligheder for at deltage.

Siden udkastet til loven kom 1. juli 2025 har der, som nævnt, ikke været nogen mulighed for nogen form drøftelse eller offentlig debat, hvilket er uhørt, når der er tale om så vidtgående ændringer af folkekirkens struktur og demokratiske organer, samt præsters arbejde.

Med venlig hilsen

Studenterpræsterne i Danmark

Delforening under Præsteforeningen

Lene Crone Nielsen, formand

lecn@km.dk

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Camilla Windfeldt Cadell (camcad@akademiraadet.dk) Sendt af Camilla Cadell: camcad@akademiraadet.dk
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst, vedr. svar på høring fra Kirkeministeriet sagsnr. 2025-5593 og 2025-4679
Aktnummer	525
Identifikationsnummer	514487
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Akademiraadets Udvalg for Kirkekunsts svar på høring fra Kirkeministeriet (sagsnr. 2025-55932025-4679) Akademiraadets Udvalg for Kirkekunsts svar på høring fra Kirkeministeriet (jf. sagsnr. 2025-5593 og 2025-4679)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Cc: Jørgen Carlo Larsen (mail@jorgencarlolarsen.dk), Lars Juel Thiis (ljt@cubo.dk)
Fra: Camilla Windfeldt Cadell (camcad@akademiraadet.dk)
Titel: Akademiraadets Udvalg for Kirkekunsts svar på høring fra Kirkeministeriet (sagsnr. 2025-5593/2025-4679)
Sendt: 25-08-2025 10:24
Bilag: Akademiraadets Udvalg for Kirkekunsts svar på høring fra Kirkeministeriet (jf. sagsnr. 2025-5593 og 2025-4679).pdf;

Til Kirkeministeriet

Modtag venligst vedhæftede høringssvar fra Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst.

Mange hilsner/Best regards
AKADEMIRAADET

Camilla W. Cadell
Kunstfaglig medarbejder
Art historical employee

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster
Akademiraadet

Kgs. Nytorv 1, 2.sal tv. i porten
1050 København K.
Tel. 33744913
camcad@akademiraadet.dk
www.akademiraadet.dk

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Kirkeministeriet

Att.: Karen Ebbensgaard og Anette Løndahl

km@km.dk

Udvalg for Kirkekunst

Charlottenborg, den 21. august 2025

(30.01.10)

Vedrørende Kirkeministeriets høring om forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde mm. (sagsnr. 2025-5593/ 2025-4679)

Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst har på møde den 19. august 2025 drøftet Kirkeministeriets høring modtaget den 2. juli 2025.

Som det er forstået, indføres med lovforslaget hjemmel til at kirkeministeren kan oprette en fællesfondsfinansieret enhed, der kan overtage det fulde ansvar for et mindre antal middelalderkirker med evt. tilhørende kirkegård, som et menighedsråd ønsker taget helt ud af brug som sognekirke. De nærmere regler for enheden fastsættes ligeledes af kirkeministeren.

De danske middelalderkirker er i forholdsvis god stand. Dette skyldes, at menighedsrådene har deres daglige gang i kirkerne og dermed kender de eventuelle skader, der trænger til nærmere eftersyn og udbedring. De, der ser og bruger huset dagligt, har den bedste viden om husets tilstand. Her vil en centralisering af opsynet ikke have det samme kendskab.

Udvalget stiller sig i udgangspunktet forstående over for alle tiltag, der måtte lette arbejdsbyrden for menighedsrådene. Det er udvalgets vurdering, at udfordringen for menighedsrådene primært består i at skaffe penge til større istandsættelser, samtidig med at byggestyring er blevet mere kompliceret end den tidligere har været.

Udvalget foreslår således en bedre økonomi til menighedsrådene for at varetage arbejdet eller, såfremt noget skal centraliseres, foreslås en enhed for byggestyringen/den tekniske rådgivning, da forvaltningen af byggesagerne i dag er for kompliceret for almindelige menighedsrådsmedlemmer.

Med venlig hilsen

Akademiraadets Udvalg for Kirkekunst

Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster, Akademiraadet virker til kunstens fremme og som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål. Akademiraadet er statens rådgiver i spørgsmål om billedkunst, arkitektur og planlægning, og står til rådighed for kommunerne og regionerne. Akademiraadet behandler henvendelser fra statslige myndigheder og kan på eget initiativ indhente oplysninger fra og fremsætte erklæringer over for statslige myndigheder og institutioner samt over for offentligheden. Rådets medlemmer er valgt i en demokratisk proces af de billedkunstnere og arkitekter, der udgør Kunstnersamfundet, og er en uafhængig og upolitisk organisation.

Kongens Nytorv 1, 2. sal tv. i porten, 1050 København K

Tlf +45 33 74 49 10 info@akademiraadet.dk www.akademiraadet.dk

Brevdato	25-08-2025
Afsender	Louis Torp (lwt@organist.org)
Modtagere	BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Akttitel	Fra Organistforeningen, vedr. Sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar
Aktnummer	521
Identifikationsnummer	514548
Versionsnummer	1
Sagsnummer	2025 - 4679
Ansvarlig	Karen Ebbensgaard Jessen
Vedlagte dokumenter	Sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar 2025 0823 Høringssvar OF
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	04. sep 2025

Til: BLKM hovedpostkasse (km@km.dk)
Fra: Louis Torp (lwt@organist.org)
Titel: Sagsnr. 2025 – 4679 Høringssvar
Sendt: 25-08-2025 11:06
Bilag: 2025 0823 Høringssvar OF.pdf;

Til By- Land- og Kirkeministeriet

Vedlagt er høringssvar over udkast til lovforslag vedr. forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet.

Fremsendes på Organistforeningens vegne v. formand Ingrid Bartholin Gramstrup
formand@organist.org, som bedes anvendes som afsender i forbindelse med offentliggørelse.

Med venlig hilsen

Louis Torp
Sekretariatsleder
Organistforeningen
Telefontid man.-tor. kl. 10.00-13.00 på tlf. 7665 9560

Til By-, Land-, og Kirkeministeriet

Ang.: Sagsnr. 2025-4679

25. august 2025

Organistforeningen afgiver hermed høringssvar til lovforslag vedrørende forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådets arbejde.

Organistforeningen er en faglig organisation for organister, der har uddannelsen som Kirkemusiker med Orgel og Korledelse (KMOK) fra én af landets tre kirkemusikskoler. Foreningen har 636 medlemmer, hvoraf ca. 500 er i fast stilling i Den danske Folkekirke.

Generelle bemærkninger:

Organistforeningen konstaterer med stor tilfredshed, at lovforslaget tager udgangspunkt i arbejdet og anbefalingerne fra styregruppen vedrørende forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet. Heri aner vi et klart fokus på og tydelig politisk vilje til at styrke, forandre og udvikle den folkekirkelige arbejdsplads til en vis grad i henseende til ledelse og arbejdsmiljø. Vi bifalder, at der i bemærkningerne til lovforslaget finder en pointering sted af forpligtigelsen til samarbejde og inddragelse på den daglige arbejdsplads mellem menighedsråd, præster og medarbejdere samt øget samarbejde mellem menighedsråd, provst og biskop. Det anser vi som en anerkendelse af og et klart signal om, at en god og attraktiv folkekirkelig arbejdsplads samt en optimal opgaveløsning og arbejdsindsats grunder sig på et gensidigt fagligt og respektfuldt arbejdsfællesskab. Hermed kommer der tillige fokus på et nødvendigt øget samspil på tværs af folkekirkens til to ledelsesstrenge, som i langt højere grad, end det er tilfældet i dag, bør udvikles ikke mindst set i forhold til at betragte arbejdspladsen som en helhed.

Vi ser gode takter i forhold til lovforslagets tiltag om bedre uddannelse af de personaleansvarlige og daglige ledere i retning af større professionalisering. Vi må dog konstatere, at på baggrund af de massive problemer henført til ledelse og mangelfuldt godt arbejdsmiljø i folkekirken, som undersøgelsen af folkekirkens psykosociale arbejdsmiljø fra 2023 afdækkede, er det kun begyndelsen ad den rette vej. Vores erfaringer gennem mange år i forhold til konflikter og alvorlige og komplekse personalesager i folkekirken er, at det meget ofte grunder sig på manglende og inkompetent ledelse. Dertil kan lægges de alt for mange fratrædelsesaftaler, der indgås, som resultat af fraværende rettidig og dygtig ledelse. På den baggrund anbefaler vi, at der efter lovforslagets formodentlige vedtagelse meget hurtigt arbejdes videre med folkekirkens ledelsesstruktur og optimering af de personaleansvarliges kompetencer med inddragelse af alle folkekirkens parter.

Med udgangspunkt i de ovenfor anførte emner, har vi følgende bemærkninger til enkelte forslag i Lov om menighedsråd:

Nr. 1, §1

Vi er enige i, at menighedsrådets opgaver og ansvar udfoldes i højere grad end tidligere, og at det i **stk. 3** tydeliggøres, at menighedsrådet er arbejdsgiver for medarbejderne ved kirken og har ledelsesansvaret for arbejdspladsen. Det finder vi særdeles vigtigt, da det af arbejdsmiljøundersøgelsen i 2023 fremgik, at mange medarbejdere ikke vidste, hvem der var deres nærmeste leder.

Det er afgørende for den enkelte medarbejders funktion og trivsel, at der ikke er tvivl om, hvem ens leder er og hvem der har ledelsesretten. Det er samtidig en markering af arbejdsgiverrollen som en af de vigtigste funktioner og opgaver i menighedsrådets hele arbejde og som herved fremhæves og prioriteres. Vi hilser endvidere velkommen, at menighedsråd, provst og biskop bliver forpligtiget på at samarbejde og sikre gensidig orientering om forhold, der har betydning for arbejdspladsen.

I understregningen af at det skal styrke det fælles ansvar for arbejdspladsen hos menighedsråd, præster og medarbejdere, savner vi en tilføjelse om, at menighedsrådet skal være forpligtiget på at videregive denne gensidige orientering til medarbejderne for så vidt, det angår deres arbejde og vilkår. Det ville være oplagt her at henvise til aftalen om medarbejdermøder i folkekirken.

Nr. 16, §8 a, stk. 6

Vi mener det er rigtig godt, at der bliver formuleret en vedtægt for den personaleansvarliges ansvarsområde. Desuden foreslår vi, at vedtægten vedlægges personalehåndbogen.

Nr. 27, kap. 2 b, §11 b og c

I forhold til forslaget om en minimumsmodel ved menighedsrådets organisering og konstituering, finder vi det aldeles betænkeligt, at der åbnes mulighed for, at de tunge opgaver, som nævnt i §11 b, kan varetages af meget få personer, idet et menighedsrådsmedlem har lov at bestride flere forskellige opgaver og poster. Det kan føre til en uhensigtsmæssig stor magtkoncentration hos en enkelt person, og medføre lukkethed og uigennemsigtighed omkring beslutninger og ledelse, og bære et utilsigtet konfliktpotentiale med sig. Vi kan være bekymrede for, at biskoppens legalitetstilsyn ikke dækker denne situation i tilstrækkelig grad.

Nr. 27, §11 d

Vi finder forslaget om, at der gives mulighed for at frivillige, der ikke er medlem af menighedsrådet, kan hentes ind i udvalg nedsat af menighedsrådet til varetagelse af bestemte hverv eller til udførelse af forberedende eller rådgivende funktioner for menighedsrådet, meget bekymrende. Menighedsrådet kan give et udvalg besluttende kompetence samt tildele en budgetramme. Vores bekymring går især på, hvordan en medarbejder kan komme i klemme over for et udvalg, der består af x antal frivillige, der ikke har arbejdsgiveransvar eller ledelsesbeføjelser over for medarbejderen. Og dog kan være med til at tage beslutninger, der kan have stor indvirkning på medarbejderens faglige arbejde og kompetenceområde. Der er ikke i forslaget angivet et loft for, hvor mange frivillige uden for menighedsrådet, der kan sidde i et udvalg, det burde være anført, så der altid sikres et flertal af menighedsrådsmedlemmer.

Nr. 27, §11 f

Vi anser det som et skridt i den rigtige retning, at formand, kasserer og den personaleansvarlige skal være pligtig til at gennemføre obligatoriske kurser.

Vi mener dog ikke, at 3 dages kurser kan skabe det fagligt velfunderede fundament for i tilstrækkelig grad at varetage den store og krævende opgave det er at udføre en professionel ledelse. Vi betragter forslaget som en begyndelse til at bane vejen for en professionalisering af personaleledelsen i folkekirken, men vi er grundlæggende af den overbevisning, at ledelsesansvaret for medarbejderne skal overgå til professionelle lederuddannede fagpersoner, eventuelt på provstiniveau. Professionaliseringen af folkekirken må bero på, at menighedsrådene gives mulighed for reelt at ansætte personale med de nødvendige og specialiserede kompetencer. I dag ansættes f.eks. personalekonsulenter kun efter HK-Stat overenskomst selvom opgaveløsningen er særdeles kompleks. På det øvrige offentlige område ansættes akademisk personale til at løse tilsvarende opgaver.

Vi ser gerne, at der bliver tilsyn med at de obligatoriske kurser gennemføres tillige med en opfølgning af, om hensigten med kurserne indfries, nemlig at ledelsen af medarbejderne bliver professionaliseret og forbedret i væsentlig grad.

Nr. 50, § 39

Vi er meget tilfredse med, at pligten til at underrette biskoppen om påbud fra Arbejdstilsynet lovfæstes. Det kan have positiv indflydelse på et sundt arbejdsmiljø og sikre, at der bliver fulgt op og handlet på påbuddene.

På vegne af Organistforeningens bestyrelse

Med venlig hilsen

Ingrid Bartholin Gramstrup